

Garp cephesinde şiddetli topçu ateşi oldu, Almanlardan birkaç esir alındı

AKŞAM

Zelzele mntakasındaki hapislerin mahkûmiyetlerinin tecili hakkında Meclise lâyiha verildi

Sene 22 — No. 7621 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 8 Kânunusani 1940

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı İşleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 204

Dicle nehrinin suları alçalmağa başladı

Bir adada mahsur kalan 40 ameile kayıkçılar tamamen kurtarıldılar

İzmirde yağmur kesildi. Bornovada altı ev kısmen yıkıldı. Bayındırda 15 yaşında bir kız kendini sele kaptırdı ve boğuldu

Türkiye ve İtalya

İtalya ve Macar hariciye nazırlarının Venedik mülakatı günün hadisesi oldu.

İtalya ile Macaristan arasında 1927 denberi mevcut dostluk bağları mülumdur. Avusturya ortadan kalktıktan sonra İtalya politikasına Tuna'da tek devlet Macaristan kaldı. Bunun içindir ki İtalya, Alman nüfuzunun Balkanlara kadar inmesine engel olmak emelile, Yugoslavya, Macaristan ve Romanya arasında kendi siyasetine bağlı bir anlaşma husule getirmeye çalışıyordu. Yugoslavya ile Macaristan arasında ihtilaf yoktur. Fakat Macaristanın Romanyadan istedikleri var. Bundan dolayı bu üçlü Tuna anlaşması olamadı.

Harb, vaziyeti büsbütün değiştirdi. Almanya Balkanlardan elini çekmiş bulunuyor. Buna mukabil Romanya ve Macaristan hududuna yeni bir komşu yerleşti: Sovyet Rusya. Şimdi İtalyanın bütün endişesi Rusyanın Balkanlara doğru sarkmasıdır. Buna engel olmak içindir ki son zamanlarda Balkanlarda Macaristanla Bulgaristanın, hattâ İtalyanın dahil olmaları bir bitaraflik blokunun teşkiline çalışıldı. Fakat, ne Macaristan, ne de Bulgaristan, kendi emellerinden vazgeçmeyi tazammun edecek böyle bir anlaşmaya - tatmin edilmeden - girmeyi kabul etmedikleri için bu teşebbüs akamete uğradı.

İtalya, kısmen olsun, bu boşluğu doldurmaya çalışıyor. Macaristan, Romanya bazı fedakârlıklar yapmadıkça anlaşmaya yanaşmadığı için, İtalya hiç olmazsa, Rusya ve Romanya arasında bir harb olduğu zaman Macaristanın bitaraf kalmasını temine çalışıyor. Venedik mülakatının gayesi bu olsa gerektir.

İtalya harbe girmemiştir ve henüz girmek istemediği anlaşılıyor. Kendisine «bitaraf» değil, «harbe girmemiş devlet» adını vermesi de, çarpışan menfaatler karşısında alâkasız olmadığını göstermektedir. Esasen, her fırsat düşüğe Akdenizde ve Balkanlardaki ahvalin kendisini yakından alâkadar ettiğini söylemekten geri durmuyor.

İtalya, bir Akdeniz devleti olmak itibarile bu denizde sulhun muhafazasına, ve Arnavutluğu işgal etmiş olmak dolayısıyla de Balkanlarda statükonun devamına elbet taraftardır. İtalyanın «hayatî menfaat sahası» dediği bu yerlerdeki emeli sadece sulhun devamından mı ibarettir? Eğer «menfaat» iddiası altında, yeni politika edebiyatının müphem, ıymalı hudud aşırı hedefleri gizlenmiyor da tahakkuk etmiş, mevcut vaziyetlerin sulh içinde devamı gayesi kasdolunuyorsa, Balkanlarda sulhun devamını ve dışardaki devletlerin Balkanlarda nüfuz ve istilâ emellerine engel olmayı kendine esas gaye bilmiş olan Türkiye siyaseti ile İtalya arasında hiç bir ayrılık yok demektir.

Necmeddin Sadak

(Devamı 8 inci sahifede)

Egede seylâp: Gediz sularının kapladığı ova ve bozduğu şimendifer hattı

Diyarbakır 7 (A.A.) — Altı buçuk metre yükselmiş olan Dicle nehri alçalmağa başlamış olduğundan taşma tehlikesi bertaraf olmuştur. Batman çayı üzerinde tren köprüsü inşaat amelesinden bir adada mahsur kalan kırk ameile kayıkçılar tamamen kurtarılmışlardır.

Egede seylâp ve zararları
İzmir 7 (Telgraf) — Bayındır ovasında zeytin toplayan Kabağağaç köyü halkından 50 yaşında Emine ve 18 yaşında Saniye sel suları sürüklenmiş, Emine bir kavak ağacına

sarılarak kurtulmuş Saniye ise boğulmuştur.

İzmirin Bornova nahiyesindeki çay taşmış, altı evi kısmen yıkmıştır. Nüfusca zayıftır.

Karşıyakada avukat Osman Nuri'nin evine yıldırım düşmüş, elektrik tesisatını bozmuştur. İzmir ve mülhakatı arasındaki telgraf ve telefon hatları bozulduğu için seylâp zararları hakkında malûmat alınamıyor.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Barış müzakeresi mi?

Fransız mahafili resmî tebliğ yapıldığını tekzip ediyor

Paris 7 (A.A.) — İtalyan matbuatı barış müzakerelerinden bahsediyorlar. Havas tarafından sorulan suallere cevaben, salâhiyetli Fransız mahfilleri bu hususta resmî bir tebliğ vuku bulmuş olduğunu tekzip eylemişlerdir.

Yeni zelzeleler

İzmir ve Zilede yeniden zelzeleler oldu, hasar yoktur

İzmir 7 (Akşam) — Burada, sabaha karşı saat 2,45 de iki saniye devam eden hafif bir zelzele oldu. Hasar yoktur.

Ankara 7 — Dün akşam 19,45 de burada hafif bir zelzele oldu.

Zile 7 (A.A.) — Dün akşam Zilede biri saat 9,20 de hafif ve diğeri de bugün saat 10,45 de üç saniye süren ve gürültü ile karışık oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Dikkatler:

Başka çare yok!

— Nedir bu belediyenin müdahaleleri!... Ana caddelerdeki boş arsalar duvar çektiler, binaların cephelelerini badana ettirsinler diye, mal sahiplerini zorluyor... Al sana yeni bir masraf kapısı!

Böyle söyleyip kızanlar var.

Hani saçlarını taramamış, yüzünü yıkamamış, söktüğünü dikmemiş, salakım saçak, pis murdar ahretlik kızlar olur; üstelik de: «Kız! Kendine çekidüzen ver!» diye azar işitince, haksızlığa uğramış gibi suratı asarlar. Bizim Allahlık gayri menkullerin sahipleri de onlara benziyor.

Bazı memleketler, ahalisinin hırpaniliği ile düllere destandır; İstanbul da yalnız sokaklarının değil, bilhassa o sokaklar etrafındaki harabelerin sekaletile zevki selimi, aklı selimi isyan ettirir.

Doktor Lutfi Kırdar meydanları ve ana caddeleri yaparken, bunların etrafındaki viraneleri, çarpık binaları, yıkık duvarları, zifir damlatan boruları yoketirmek için sahiplerini zorlamakta yerden göğe kadar haklıdır.

VENEDİK MÜLÂKATI

Kont Ciano ve Csaky dün de görüştüler

Rusya Besarabyaya taarruz ederse Macaristanın işe karışmamasının görüşüldüğü söyleniyor

Tebliğ neşredildi

Venedik 7 (A.A.) — Bu sabah yeniden yapılan Ciano - Csaky mülakatı münasebetle neşredilen tebliğde her iki devlet adamının, umumî Avrupa vaziyeti hakkında noktai nazar teatısında bulundukları ve her iki memleket noktai nazarında tam mutabakat mevcut olduğunu müşahade ettikleri söylenmektedir.

Kont Ciano, gün ortası Romaya dönecek, Csaky, yarın Budapeşteye avdet edecektir.

Bu görüşmeler, Roma mahafilinde günün mevzuu olmakta devam ediyor. Müzakere edilen başlıca meselelerin şöyle hülâsa edilebileceği söylenmektedir: Almanya - Sovyet ittifadının akisleri, Rusların Karpatlara yerleşmesi, harb karşısında Tuna ve Balkan Avrupasının vaziyeti ve Macaristanın Yugoslavya ve Romanya ile olan münasebatının şekli.

Roma gazeteleri, bütün meseleler üzerinde, bilhassa Avrupa cenubu şarkisine doğru komünizmin hülûline mani olmak ve halî hazırdaki harbin Balkanlara doğru yayılmasına meydan vermemek hususunda, her iki memleket arasında mevcut tam mutabakatı tebarüz ettiriyorlar. Macaristanın Romanyadan olan metalibati

Kont Ciano ve Kont Csaky

bahsinde, Macaristanın şiddet yolu ile değil, sadece hakka dayanarak istediklerini almak emelinde bulunduğu ve samimî duygular beslediği belirtilmektedir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Felâketzedeler muhtelif vilâyetlere yerleştiriliyor

Yaralılarından bir kısmı İzmirde Memleket hastanesine yatırıldı

Şehrimizdeki Amerikan hastanesi ser-tabibî 3 asistanla Sivasta 2 numaralı yardım hastanesinde vazife aldı

İzmir 7 (Akşam) — Erzincan felâketzedelerinden 21 kişi dün gece Afyon trenile şehrimize geldi. Bunlardan dördü akrabalarının yanına gitti. 17 si yaralı olduklarından Memleket hastanesine yatırıldı. Bu akşam da 25 yaralı daha geldi, hastanelere yerleştirildi. Yarın akşam 77 yaralı daha gelecektir.

Adana 7 (A.A.) — Adanada bakılmak üzere istenilmiş olan 500 felâketzededen 7/1/1940 tarihine kadar Adanaya 223 felâketzede gelmiştir. (Devamı 10 uncu sahifede)

— Nasıl ettin de bu portreyi satabildin?...

— Gayet basit: Altında «bir kadın portresi» yazılıydı, onu sildim, yerime «Erzincan zelzelesi» yazdım!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

B. Chamberlain'in yarınki nutku çok mühim olacak

Müttefiklerin siyasetini izah edecek, milletten yeni fedakârlıklar istiycek

Paris 8 — Londradan gelen haberlere göre İngiliz Başvekil B. Chamberlain'in yarın irad edeceği nutuk, çok mühim olacaktır. Başvekil, müttefiklerin siyasetini izah edecek ve ağırlı ihtimal önümüzdeki aylar için milletten yeni fedakârlıklar istiyecektir. B. Chamberlain'in B. Roosevelt'in nutkuna da temas etmesi ihtimali vardır. Nutuk 45 dakika sürecektir.

İngilterede Millî Müdafaa Nezareti kuruluyor

Bu nezaretin başına Bahriye Nazırı B. Winston Corçil tayin edilecek

Paris 8 — Londradan gelen haberlere göre B. Chamberlain, Harbiye Nazırı B. Belisha'nın istifasından sonra bir Millî Müdafaa Nezareti ihdas etmek niyetindedir. Bu nezaretin vazifesi: kara, deniz ve hava ordularının hareketini tevhit etmektir. Bu nezarete, İngiliz milletinin muhabbet ve itimadını haiz olan B. Winston Corçil tayin edilecektir.

Almanlar yakında büyük taarruza geçeceklermiş

Londra 8 — Avustralya Techizat Nazırı bugün bir nutuk söyleyerek Almanyanın yakında karadan, denizden ve havadan büyük bir taarruza geçeceğini söylemiş ve müttefiklerin galip geleceğinden emin olduğunu ilâve etmiştir.

Tahtelbahir ve mayn harbinin iflâsı

Paris 8 — Almanyanın tahtelbahir ve miknatış mayn harbine iflâs etmiş nazarile bakılabilir. Zira 1940 senesindenberi bir hafta zarfında ancak bir İngiliz vapuru batırılmıştır.

Ruslar 200 tayyare kaybetmişler

Londra 8 — Finlândiya askeri makamatının bildirdiğine göre Ruslar harb başlayalıdanberi 200 tayyare kaybetmişlerdir.

Finler, Rus toprağında 40 kilometre ilerlediler

Ruslardan 11 tank, 2 top, 30 kamyon, birçok mühimmat aldılar

Helsinki 7 (A.A.) — Reapala'nın garkında Finler Sovyet arazisinde kırk kilometre ilerlemişlerdir. İlerleyen kitalar hareket üsleriyle teması muhafaza etmekte ve bütün gayretlerini Ragosero istikametinde temerküz ettirmektedirler.

Fin tebliği

Helsinki 7 (A.A.) — Finlândiya tebliği: Kareli berzahında, dün akşama doğru topçu faaliyeti kaydedilmiştir. Küçük düşman müfrezelerinin bilhassa Muojervi gölünün buz tabakası üzerindeki hücumları püskürtülmüştür. Doğu hududunda Raate ile Suomosalmi arasında muharebeler devam etmektedir. Finler iki tank tahrib etmiş ve bir tank almışlardır.

Funtusanta bölgesinde, Finlândiyalılar Sovyet kitaları tarafından terk edilen bir seyyar hastane ele geçirmiş ve düşmanı takibe devam ederek 11 tank, 2 top, 30 kamyon ve mühim miktarda mühimmatı zaptetmişlerdir. Diğer bölgelerde, devriye ve topçu faaliyeti kaydedilmiştir. Denizde, sahil bataryalarımız Kareli berzahında sahil boyunca düşman işe kolalarını tahrib etmiştir.

Dün havanın berraklığı dolayısıyla, Sovyet tayyareleri Finlândiyanın merkez ve şimalinde faaliyet göstermişlerdir. Bazı mahaller bombardıman edilmiştir. Mikklide kadın ve çocuklar arasında ölümler vardır. Hassar azdır.

Dün Fin avcı tayyareleri ve dafı bataryaları 8 düşman tayyaresi düşürmüştür. İki tayyare daha düşürülmüşse de bunların henüz enkazı bulunamamıştır.

Rus tebliği

Moskova 7 (A.A.) — 6 kânunusani tebliği: Mühim hiç bir hadise olmamıştır. Sovyet tayyareleri askeri hedefler üzerine taarruzlarda bulunmuşlardır. Bir hava harbinde 6 Fin tayyaresi düşürülmüştür.

İngilterenin Moskova sefiri Romanyadan hareket etti

Bükreş 8 — Burada bulunan İngilterenin Moskova sefiri Rumen devlet adamları ile görüştüktan sonra Londraya müteveccihen hareket etmiştir.

Sabık Kayser hasta

Londra 7 (A.A.) — Sabık Kayserin hasta olduğu ve odasından çıkmadığı Doorn'dan haber verilmektedir.

Bir İtalyan gemisi Çanakalede karaya oturdu

Limanımızdan balık yüklü olarak İtalyaya gitmekte olan Getsago vapuru, Çanakale civarında Bulgar deniz mevkiinde karaya oturmuştur.

İtalyan gemisi kurtarılması için liman idaresine müracaat ettiği cihetle bugün bir tahliye gönderilecektir.

Yolcu trenleri

Bazı hatlarda işletme günlerinde değişiklik yapıldı

Ankara 7 (A.A.) — Görülen lüzum üzerine Eskişehir - Balıkesir, Ankara - Adana ve Erzurum - Erzurum arasında işletilen yolcu trenlerinin işletme günlerinde 8/1/40 dan itibaren bazı değişiklikler yapılmıştır.

Buna nazaran, Ankaradan Adanaya giden her gün saat 12,45 de hareket eden tren, badema yalnız cumartesi, pazar, salı ve perşembe günleri Ankaradan ve cumartesi, pazartesi, salı ve perşembe günleri de Adanadan hareket edecektir.

Erzurumdan Erzuruma hareket eden trenler cuma, pazartesi ve çarşamba günleri, Erzurumdan Erzurumana da cuma, pazar ve salı günleri hareket edecektir.

Erzurum - Çetinkaya - Erzurum arasındaki katarlar eskisi gibi haftada iki defa işletmekte devam edecektir.

Eskişehirden Balıkesire ve Balıkesirden Eskişehire hareket eden trenler karşılıklı olarak haftada üç defa yalnız pazar, salı ve perşembe günleri hareket edilecektir.

Hâlen Kütahya - Balıkesir hattının Degirmisaz - Mezitler istasyonları arasında yolda arıza bulunduğundan son işara kadar Balıkesir - Degirmisaz arasında seyrüsefer yapılmıyacak ve Eskişehirden Balıkesir istikametinde hareket edecek olan trenler Degirmisazdan Eskişehire döneceklerdir.

Tırhan vapuru karaya oturdu

İnsanca zayıt yoktur. Kaza yerine bir tahliye gemisi gönderildi

Karadenizde, Ege ve Marmara denizlerinde fırtına 24 saatdenberi devam etmektedir. Fırtına şiddetli olmadığı için vapur seferleri ertelenmiştir. Büyük gemiler, Karadenize gidip gelmemektedirler. Dün, Dumlupınar ile birkaç gaz gemisi Karadenizden limanımıza gelmiş, İzmir vapuru da Karadenize çıkmıştır.

Büyükdere önünde üç küçük vapur, fırtınanın hafiflemesini beklemektedir. Fırtına yüzünden, Tırhan vapurunun Alanya civarında karaya oturduğu haber alınmıştır. Tırhan, 200 yolcu ve bir miktar yük ile aynı zamanda İskenderuna hareket etmişti. Kaza yerine Alemdar tahliye gemisi gönderilmiştir. İnsanca zayıt yoktur.

Zelzele mıntakasındaki mahkûmların cezaları tecil edilecek

Ankara 7 (Telefonla) — Zelzele mıntakasındaki bulunan hapislerin, mahkûmiyetlerinin tecili hakkında bir kanun lâyihası hazırlanmış, lâyiha Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Dün geceki yangın

Dün gece Tahtakalede Rüstempaşa mahallesinde Kadioğlu sokağında Nalburtcu Tahsinin dükkânında yangın çıkmıştır. İtfaiye hemen yetişmiş ve ateşi büyümeden söndürmüştür. Yalnız dükkânın iç kısmı yanmıştır.

Yangının, bir teneke içinde yakılan ateşin açıkta bırakılmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Garp cephesinde

Hollandaya karşı bir harekete ihtimal verilmiyor

Paris 7 — Son zamanlarda Garp cephesinde mühim Alman askeri hareketi olduğundan ve Hollandaya karşı bir taarruz yapılması ihtimalinden bahsedilmiştir. Petit Parisien gazetesinin askeri muharriri bu şayialara inanmamaktadır. Muharrir diyor ki:

Garp cephesinde büyük hazırlık ve tahşidat yoktur. Görülen Alman hareketi cephedeki fırkaların değiştirilmesinden ibarettir. Uzun müddettenberi cephede bulunan fırkalar geri çekilerek yerlerine yenileri gönderiliyor.

Fransız tebliği

Paris 7 (A.A.) — 7 kânunusani sabah tebliği: Cephenin muhtelif noktalarında devriye faaliyeti kaydedilmiştir. Gece yarısından evvel Blies'in şark bölgesinde topçu faaliyeti oldukça kuvvetli olmuştur.

Paris 7 — Biles mıntakasından, Alman topçusu, gece, hiç bir sebep yokken oldukça şiddetli bir ateş açmıştır. Fransız topçusu bu ateşe derhal mukabelede bulunmuş ve bir saat kadar mevzili bir müsademe devam etmiştir. Fransız keşif müfrezeleri bir kaç esir almışlardır.

İngiliz Harbiye Nazırı niçin istifa etti?

Bir rivayete göre Hore Belisha fazla mutedil olduğundan değişmesine lüzum görülmüş

Londra 7 — Gazeteler Harbiye Nazırı Hore Belisha'nın istifasını ehemmiyetle kaydediyorlar. Gazeteler istifa'nın İngilterenin umumî politikası ve harp hattı hareketi üzerinde hiç bir tesir yapmayacağını, Belisha'nın eserinin baki kalacağını kaydetmekle beraber istifa'nın neden ileri geldiğinin halka bildirilmesini istiyorlar.

Sunday Dispatch diyor ki: «Vazifesini büyük bir salâhiyet ve iktidarda gören bir nazır neden istifaya mecbur edilmiştir? Bu hususta sarîh beyanat olmaması birçok tefsirlere sebebiyet verebilir. Bütün hakikatin bilinmesi umumî menfaat icabındandır. Başvekil bunu açıkça bildirmelidir.»

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Paris 7 — Fransız gazeteleri İngiltere Harbiye Nazırı Hore Belisha'nın istifasını ehemmiyetle karşılamış-

lardır. Maamafih bu hususta mütalâa beyan edilmemektedir. Gazeteler bunu İngiltereye aid dahilî bir mesele addediyorlar.

Epoque gazetesine göre Hore Belisha fazla mutedil olduğundan istifaya mecbur olmuştur. Maamafih mecburi askerliği kabul ettirerek mükemmel surette mücehhez bir ordu vücude getirdiği için daima mühim bir mevkii olacaktır. Epoque: «İngiliz Başvekilî fazla yumuşaklardan ayrılarak daha azimkâr nazırlar alıyor» diyor.

Yarı resmî Alman gazetesi ne diyor?

Paris 7 — Berlinden bildirildiğine göre yarı resmî Korespondans Politik yazdığı bir makalede diyor ki: «İngiltere harb sahasını genişletmek istiyor. Hore Belisha buna muarızdır. Yeni Harbiye Nazırı Oliver Stanley ise harpten evvel bile Almanyanın şiddetle aleyhinde idi.

İngiliz Bahriye Nazırı cephede

Londra 8 — Bahriye Nazırı B. Corçil Fransadaki İngiliz cephesinde bir teftiş seyahati yapmaktadır. Bugün hava kuvvetlerinin bazı teşkilatını gezmiştir. B. Corçil geçtiği yerlerde halk tarafından tanınmış ve çok alkışlanmıştır.

Polonyada Almanlarla çarpışan Leh çeteleri

Londra 8 — Polonyada Almanlarla çarpışmakta olan Leh çeteleri bu mücadeleden vazgeçerek Garp cephesindeki Polonya kuvvetlerine iltihaka karar vermişlerdir.

Bir Alman resmî tebliğinde bildirildiğine göre, bazı Leh çeteleri Baltık tarikle kaçmağa teşebbüs etmişler ve yakalanmışlardır.

Fransadaki İngiliz kuvveti

Londra 8 — İngilterenin Fransadaki kuvveti 1940 senesinin nihayetine kadar 2,5 milyon bulacaktır. Bu kuvvet, 1941 senesinde bazı dominyonların da iştirakile 5 milyona çıkacaktır.

“Besarabya Rumen toprağıdır ve öyle kalacaktır,”

Kral Karol Besarabyada söylediği bir nutukta böyle dedi

Bütün ekalliyetlerin mümessilleri Romanyaya bağlılıklarından bahsettiler

Chisinau 7 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Kral Karolun burada bulunması münasebetle, Besarabyadaki ekalliyetlerin mümessilleri birer nutuk irad etmişlerdir. Alman ekalliyetinin mümessili şöyle demiştir:

«Kralın ezeldenberi Rumen olan Besarabyada aramızda bulunmasını derin bir merbutiyetle selâmlarız. Alman ekalliyeti kralın ihtiyaçlarımızı takdir etmesinden dolayı fevkalâde minnettardır.

Romanyaya karşı olan vazifelerimizi hangi ahval ve şerait içinde olursa olsun kati surette ifa etmek istiyoruz.

Ukrayna ve Moldavya köylüsü arasında hiç bir fark gözetilmeden yapılan ziraî ıslahat ve ekalliyetin din ve lisani hakkında gösterilen hürmetten dolayı minnettarlığımı bildirmiş ve şöyle demiştir:

«Zamanı gelince, kraliyete ve memleketi karşı, memleketin istiklâl ve bütünlüğünü müdafaa için tek mil vâzifemizi yapmağa âmadeyiz.»

Rus ekalliyetinin mümessili de, aynı hak ve aynı vecibelerle büyük Rumen ailesine dahil bulunmaktan mütevellit derin memnuniyetini bildirmiş ve: «Rumen olan her şeye bağlı olduğumuzu ve hududları müdafaa vazifemizi yapacağımızı majestelerine temin ederiz.»

Demiştir.

Chisinau 7 (A.A.) — Rador ajansı

bildiriyor: Katolik bayramını tesit etmek üzere cumartesi sabahı vellahtla birlikte buraya gelen kral Karol, garda Başvekil Tataresko ile millî müdafaa Nazırı general Teodoresko, diğer nazırlar ve mahallî memur ve mümessiller tarafından karşılanmıştır. Kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanan kral kiliseye gelmiş ve rahipler ve kıtaat tarafından karşılanarak ananevî merasimde hazır bulunmuştur.

Kral, ekalliyet mümessillerinin nutkundan sonra bir nutuk söyleyerek ezvümle demiştir ki:

Prouth ve Dniyestr arasında Besarabya topraklarına ayak bastığım zaman, Romanyaya ilhak edilmiş bir memleket değil, ezeldenberi Moldav toprağı olmuş ve öyle kalacak bir memlekette bulunduğumu hissettim. Besarabya mazisinin bıraktığı eserler, Besarabyanın ezeldenberi Rumen toprağı olduğunu göstermektedir. Ve öyle de kalacaktır. Ekalliyet mümessillerinin halisane sözleri din ve dillerini muhafaza etmekle beraber, Rumen bütünlüğünün müttemmim eczası olduklarını isbat etmiştir. Memleketin birliği bu hududların asla ihlâl edilmeyeceğini temin eden bir zamandır.

Bana hitab eden sözler, düşmanın ebediyen Rumen olacak olan bu mukaddes toprağa asla ayak basmasına müsaade etmeyecek olan memleketin sarsılmaz birliğini isbat etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Sezarın hakkını Sezara
Salamonun hakkını
Salamona vermeli!

Şu zelzele felâketi milletimizin kalbinde uyuklayan hayırpervelik hislerini diriltti; cemiyetimizi daha geniş bir teşkilât sahibi olmağa sevketti; diğer milletlerin bize karşı sempati göstermelerine ve beynelmîl tesanüdün şu harp yılına rağmen, belirmesine yol açtı.

Dahildeki ecnebilere de aynı hararetili dostluğu gördük: Amerikan hastanesinin müdürü, yüz yataklı bir seyyar müessesenin başında şarka gidiyor. İstanbulda oturan diğer bir Amerikalı bayan, bütün ahbablarını evine davet ederek, menafii felâketzedelere mahsus olmak üzere briç oynatıyor, bir kadeh içkiyi bilmem kaç kurşuna satıyor... ilh....

Hulâsa umumî alâka...

Fakat üzerinde durulmağa lâyık başka bir nokta var:

Bu felâket Türkiye hudutları içinde yaşayan muhtelif dinlere mensup unsurların camiamıza bağlılık derecelerini göstermek hususunda mükemmel bir miyar teşkil etmiştir:

Gerek listeleri tedkik ederken, gerek iane toplayanlarla konuşurken öğreniyoruz ki, münhasıran müslüman vatandaşlarla meskûn olan zelzele sahasındaki felâketzedelerin imdadlarına koşmak için keseye davranmak hususunda muhtelif mezheplere mensup hristiyanlar, fakat bilhassa ve en başta Museviler, âdetâ birbirleriyle yarış etmişlerdir.

Bazı refiklerimiz, Musevî vatandaşlara şu veya bu şekilde takıldılarsa da tarzı, yahut lâtifelerinde tamamile haksızlık ettiklerini isbat eden rakamlar vardır.

Sezarın hakkını Sezara, Salamonun hakkını Salamona vermeli!

Türk vicedanı bunu âmindir.

İlk listede «5000 lira — İsmi gizliyen bir zat tarafından» diye bir iane vardı. Bunu efkârı umumîye merak etti. Tahkikatla bulunandı oldu. Meğer bir traş bıçağı müessesesinin Musevî sahibi imiş. Bu paranın onda birini dahi verseydi, sanırım, kimse azımsıyamazdı.

Münferid vakalar halinde olmıyan bu tarzı hareketlerine bakarak, Türk Musevilerini memleketle bağlılık göstermiş sayıyoruz. Hakşinas olduğumuz için bunu söylüyoruz. Ve bu bağlılığın da sebebinin biliyoruz: Dünya hiçbir yerinde göremedikleri emniyet ve rahatı, âdil ve mesud Türkiye'de bulmuşlardır. Canlarının ve mallarının bu sağlam kalesinde bir burcun zelzeleyle yıkılması, kalblerini elbette kanatıyor. Şayet lâkayd kalsalardı affedilmez bir kusur işlemiş sayılırlardı.

Eselden «Türkiyede kazanmak, parayı başka tarafa kaçırmak!» diye bir usul tatbik edilirken, şimdi hâdisat, en akıllıca tarzı âleme öğretmiş bulunuyor: Türkiyede kazananlar, sermayeyi Türkiyede saklamalıdır; üstelik de Türkiyenin sağlam olması için hiçbir para yardımından kaçınmamalıdır.

Hristiyan ve Musevî unsurların yurdseverliği de, insaniyet hisleriyle birlikte böyle makul ve meşru düşüncelere istinad eder.

Diğer taraftan şu da görünüyor:

Bu gibi felâketlerde ferdlere mürâ-

ŞEHİR HABERLERİ

Harbiyede bir meydan ve bahçe yapılıyor

Bu münasebetle iki bina ve bir dükkân istimlak edilecek, muhavvile merkezi buradan kaldırılacak

Belediye, Harbiyede güzel bir meydan vücuda getirmeye karar vermiş ve B. Prost plânına göre bu sahayı genişletip süslemek için teşebbüslere girişmiştir. Bu maksadla Harbiyede yolun ortasında bulunan elektrik muhavvile merkezi ile bunun yanındaki tramvay beklemeye mevki kaldırılacak ve burası güzel bir bahçe haline konulacaktır. Burası bahçe haline konulduktan sonra yeraltı apteshanesinin üstü de yeşilliklerle örtülecek ve mümkün olduğu kadar haricîten görülmemesi temin edilecektir.

Bu plânın tahakkuku için Belediye reis muavini B. Lütfi Aksuyu, elektrik, tramvay umum müdürü B. Mustafa Hulki mahallinde tedkiklerde bulunmuşlardır. Buradaki muhavvile merkezi için Harbiyede Çinli ha-

mamın arka kısmındaki sokak içinde hamama bitişik bir arsa bulunmuştur. Bu arsa istimlak edilerek yeni muhavvile merkezi burada inşa edildikten sonra meydandaki merkez yıktırılacaktır.

Harbiyedeki tramvay beklemeye mevkiine geline: Şimdiye kadar yapılan tecrübe ile anlaşıldığına göre burada bir beklemeye mahalline o kadar ihtiyaç görülmemektedir. Çünkü Fatih - Harbiye ve Harbiye - Aksaray tramvayları Harbiyeye gelince hemen yolcularını boşaltıp yeni yolcular alarak hareket ettikleri gibi Şişli, Kurtuluş, Maçka hatlarına işliyen arabalar için de burası bir başlangıç istasyonu değildir. Bu itibarla bu in-tizar mahalli yıkıldıktan sonra yeni-sini inşaya ihtiyaç görülmüyor. An-

cak tramvay memurları için bu civarda münasip bir yer yapılacaktır.

Harbiye meydanının tevsi bundan ibaret kalmıyacaktır: Harbiye - Fatih tramvaylarının döndüğü yerde Dershane sokağının sağında ve solundaki iki bina da istimlak edilecektir. Bu binaların biri, elektrik idaresinin Harbiye şubesi, diğeri de altında bir bakkal dükkânı bulunan bir binadır. Bundan başka Şişli - Tünel tramvay caddesinin tam elektrik muhavvilesi karşısında bulunan bir tütüncü dükkânı da istimlak edilecektir. Esasen Prost plânına göre bu caddenin, bu sırası hamama kadar tedricî bir surette tevsi edilecektir.

Yeni binalar

Belediye, metaneti temin için bazı esaslar kabul edecek

İstanbul arkeolojik haritasının yapılması için tedkiklere başlandığını yazmış-tık. Belediye, son zelzele felâketi üzerine böyle bir harita vücuda getirmeye karar vermiştir. Harita hazırlandıktan sonra İstanbul her semtinde yapılacak inşaat için esaslar kabul edilecektir.

İstanbulda son on beş, yirmi sene içinde yapılan yeni binalardan bir kısmının kâfi derecede metaneti haliz olmadığı anlaşılmaktadır.

Belediye, şimdiye kadar daha ziyade mimari ve hendesi vasıflar aramakta, betonarme hesaplarının iyi yapılmasını kontrol etmekte idi. Arkeolojik harita yapıldıktan ve şehrin zelzeleye en çok maruz ve harap olmağa müsaid olan sahaları tesbit edildikten sonra bina inşaatında metanete de büyük ehemmiyet verilecektir.

İmar plânı mucibince İstanbul birçok semtlerinde istimlaklar yapıp yeni caddeler ve meydanlar açılacak ve buralarda yeni binalar inşa edilecektir. Eminönü ile Un-kapanı arası, ilk imar sahasına dahil bulunan semtlerdendir.

Belediye, bu sahada ifraz ederek atacacağı arsalarla yeniden yapılacak binaların ne tarzda, ne cins malzeme kullanılarak inşa edileceğini esaslı hükümlerle tesbit edecektir.

caat lüzumu hasıl olduğuna göre, vaziyeti istikrar etmiş, refahı kavuşmuş insan nisbeti ne kadar çoğalsın, bilhassa onlardan, bu çeşit jestleri bekleyebiliriz. Harp için, sulh için, felâket için, saadet için, hülâsa her şey için, - devletçiliğin yanında - sağlam bir ferdi refah ve istikrarın teessüsüne lüzum duyuluyor.

Museviler, son muvaffakiyetlerini biraz da bu mazhariyetlerine medyun-durlar.

(Vâ - Nû)

Açık muhabere:

S. E. müstearife bana mektup yazan zatın iltifatlarına teşekkür ederim. Fakat vezin meselesinde de ben haklıyım. Aruzu ancak yarım bilenler, «mağlûp» kelimesinin imalesiz, vasılsız kullanılmasına kail olurlar. Bay S. E. benim bu husustaki malûmatımı kâfi görmüyorsa, o veznin son meşhur şairleri olan üstad Yahya Kemale, Mî-tat Cemale, Orhan Seyfiye, Yusuf Ziya'ya, Faruk Nafize, Halid Fahriye müracaat edebilir.

V. N.

Karilerimizin mektupları

Bir Erzincanlı Kızılaydan yardım bekliyor

Erzincanda Meydanbaşında 22 numaralı evde oturmaktaydım. Felâket gören bu şehirden emlakımız vardı. Onunla geyniyordum. Tahsilimi yeni bitirdim.

Zelzeleden hafif yaralı olarak İstanbul'a geldim. Aynı üçündenberi karakollarda iskemle üzerinde geceliyorum. Kızılaya müracaat ediyorsam da bızım gibilere bakmak üzere emir almadıklarını söylüyorlar. Hayatımız tabiileşinceye kadar bana ve benim gibilere bir cemiyetin müzaheret etmesi lâzımgelir. Dikkati celbederim.

İstanbulda adresim olmadıktan Kızılayın cevabını gazeteniz vasıtasıyla bu sütunda beklerim.

Ziya Sezar

KÜÇÜK HABERLER:

★ Anadoluhisarında gaz fabrikasında çalışan 28 yaşında amele Murad Yılmaz, fabrika iskelesindeki balyaları taşıırken vinç kolu boşanarak başından yaralanmıştır. Yaralı, Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Mezbahada toptancı kasap Cabir'in yanında çalışan çoban Kerim, kesilen etleri çengele takmakta iken çengel yerinden çıkarak başına vurmuş, yaralanmıştır. Yaralı, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Paşabahçe'de oturan ve şişe fabrikasında çalışan amele Hasan ile Salih, odalarında mangal kömüründen zehirlenmişlerdir. İkisi de Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

★ Sirkeci - Bakırköy hattında çalışan göfer İbrahim'in idaresindeki otobüs, Yedikulede Yusuf'un tek atlı arabasına çarpmıştır. Arabacı başından ve ayağından yaralanmış, iki araba, hasara uğramıştır.

Dün bir duvar yıkıldı

Fazla yağın yağmurların tesiriyle Beyoğlunda Kazancı camisine ait mezarlık duvarı yıkılmış, civardaki yolu üç metre kadar kapatmıştır. Yolu açılmasına başlanmıştır.

Dün Sirkeci açıklarında devrilmış bir sandal bulundu

Dün saat 11 de Sirkeci rıhtımı açıklarında devrilmış bir balıkçı sandalı bulunmuştur. Sandal bir çift kürekli, numarasız, altı kahve rengi, yanları mavimsi boyanmıştır. Sandal sahile çıkarılarak muhafaza altına alınmıştır.

Dört köy

Halk, Gebzeden ayrılarak Kartal kazasına bağlanmalarını istiyor

Koceli vilâyetinin Gebze kazasına bağlı Tuzla, Aydınlı, Orhanlı Teperen köylerinin halkı, umumiyetle çiftçilik ve bahçıvanlıkla geçinirler. Bu köylerde yetişen mahsul-ler, ötedenberi Kartaldaki sebze piyasasına getirilip satılmakta ve buradan Adalara, Kadıköyüne ve tren güzergâhındaki diğer sayfiye yerlerine sevkedilmektedirler.

Bu köyler, Tuzla şimendifer istasyonuna yakındırlar. Halbuki kaza merkezi olan Gebze bu köylere çok uzak geliyor. Kaza merkezindeki hükümet dairesinde ve mahkemede iş olanlar, bir hayli vakit kaybetmekte ve Gebzedeki han köşelerinde, kahve-lerde geclemektedirler.

Bu müşkâltı göz önüne alan bu dört köy halkı aralarındaki hazırladıkları bir mazbata ile Dahiliye Vekâletine müracaat etmişler ve köylerinin Kartal kazasına bağlanmalarını rica etmişlerdir.

Dahiliye Vekâleti, bu köylerin dileklerini esas itibarile pek yerinde bulmuştur.

Vekâletten gelen emir üzerine Kartal kaymakamı B. Bahir Özbak yakında bu köylerde tedkikat yapacak ve keyfiyeti vilâyete bildirecektir. Vekâlet, tedkikler neticesinde bu köylerin Kartala bağlanmasına karar verirse o zaman İstanbul vilâyeti hududları, dört köy ilâve edilmek suretile genişleyecektir.

Tramvay telleri

Avrupadaki harp dolayısıyla tramvay elektrik telli meydanı pek azalmıştır. Tramvay idaresi Taksim ile Taksim jandarma karakolu arasındaki manevra hattının sökülerek buradaki tramvay tellerinin ihtiyâç görülen yerlerde kullanılmasını düşünmektedir.

Eski bir mebus son zelzelede vefat etti

Aldığımız malûmata göre esbak Şibin-karahisar mebusu B. Ömer Feyzi, son zelzele hadisesinde yıkılan evinin enkazı altında kalıp vefat etmiştir.

Meşrutiyetin ilânı üzerine ilk mebusan-dan itibaren İstanbulun ılgallı üzerine ılgallı kuvvetleri tarafından dağıtılan en son meclisi mebusuna kadar mebusluğunu muhafaza etmiş, Lozan muahedesini müteakip yüzelliiki listeye ıthal edilmiştir.

Yüzelliiki klerin affı üzerine memlekete dönen B. Ömer Feyzi 83 yaşında idi. Muhalefet kendisi için âdetâ bir meslek edinen bu sabık mebus, mecliste bulunduğu müddetçe ıktidar mevkîinde bulunan bütün hükûmlere karşı muarız vaziyette bulunmakla tanınmıştı.

İktisadî meseleler

Serbest dövizle neler satabilir, neler alabiliriz

İhtikârın önüne geçmek için, piyasanın muhtaç olduğu maddeleri dövizle tedarik etmek fikri ileri sürülmüştü. Nitekim Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu, Ticaret odasındaki bir toplantıda, ham deri ithalatı için, Osmanlı bankasının 70 bin İngiliz liralık bir akreditif açtığını bildirmiştir. Alâkadar tacirlerin ifadesine göre Osmanlı bankasının açtığı bu akreditif muamelesi piyasanın ihtiyacını temin etmeye kâfi değildir. Çünkü 70 bin liralık akreditif ancak İstanbul fabrikalarının deri ihtiyacını temin edebilir. Halbuki aynı krediden kauçuk sanayii, İzmir deri fabrikaları da istifade edecektir. Bundan başka demir için verilen döviz miktarı da ihtiyaca kâfi görülüyor.

Evvelce de yazdığımız gibi, akreditif isteyen ithalat tacirleri çoktur. Fakat Osmanlı bankası akreditif muamelesi hususunda, ihtiyaca kıfayet edecek derecede geniş davranmamıştır.

Görüldüğü ki, harp zaruretleri yüzünden, ithalat şartları serbes dövizle doğru temayül etmektedir. Bilhassa Amerikadan tedarik edilecek demir, kauçuk, ham deri gibi, sanayiimizin ihtiyacını temin eden maddelerde...

Bir taraftan serbes dövizle mal almağa mecbur olurken, diğer taraftan da elimizdeki malları serbes dövizle satmak yollarını aramalıyız. Pamuk, buğday, bakır, krom, manganiz gibi mallarımızı kiling ve takas muamelelerine tabi tutmamalıyız. Krom istihşatımızı arttırmak suretile memleketimize daha ziyade döviz girmesini temin edebiliriz. Halbuki krom istihşatımızı arttırmak için, kâfi derecede tedbirler ittihaz edilmemiştir.

Ergani bakır ihracatı da henüz başlamamıştır. Bize döviz temin edecek servet membalarını bütün hızımızla işletmek, buralardaki istihşatı mümkün olduğu kadar arttırmak lâzımdır. Bu itibarla harp zarureti yüzünden fazla sürüm temin eden maddelerimizin istihşatını arttırmak maksadile, yeni bir maden endüstrisi plânı tatbik etmek icab eder. Bugünün dünya piyasası hangi malı parayla alıyorsa, o malın miktarını arttırmak, hiç de ihmal edilecek bir iş değildir. Eğer bu işe lâzımgelen ehemmiyeti vermezsek, piyasanın muhtaç olduğu malları tedarik etmek için, döviz bulmakta müşkülât çekeriz. O zaman fiat yükselişine karşı yalnız idari tedbirleri ittihaz etmekle iktifa etmek mecburiyetinde kalırız.

Hüseyin Avni

Trakya umumî müfettişi Edirnedan geldi

Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirik dün sabah Edirnedan şehrimize gelmiştir.

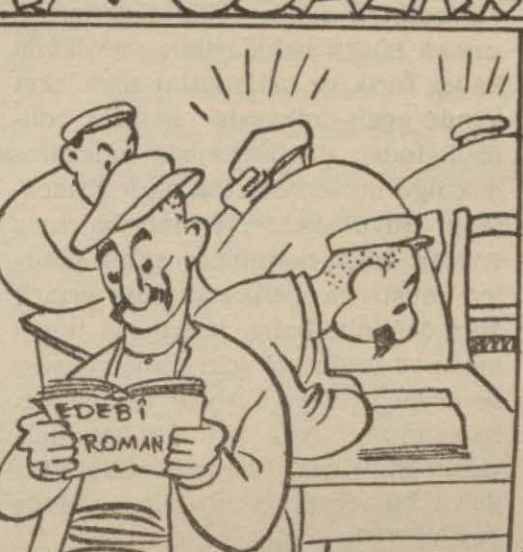
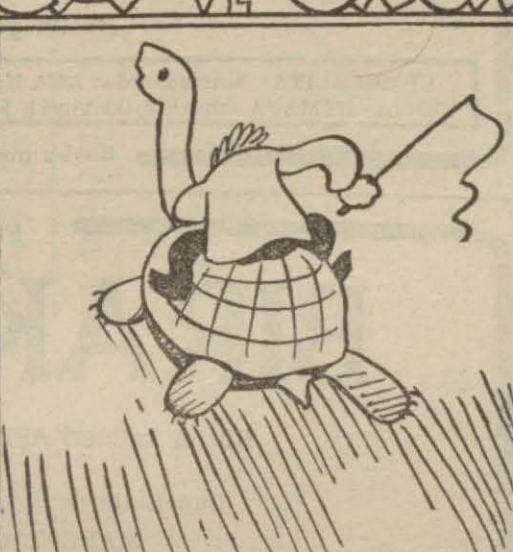
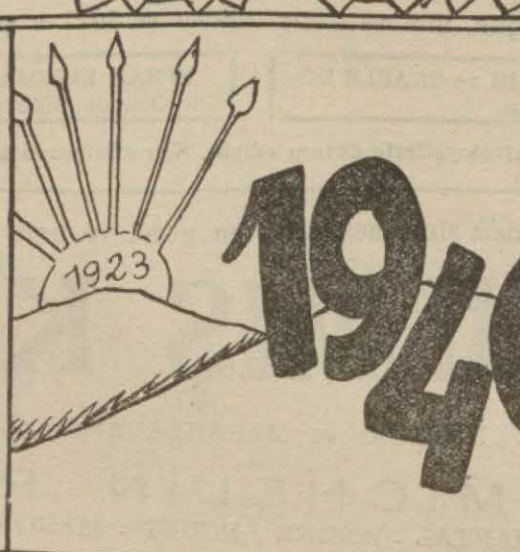
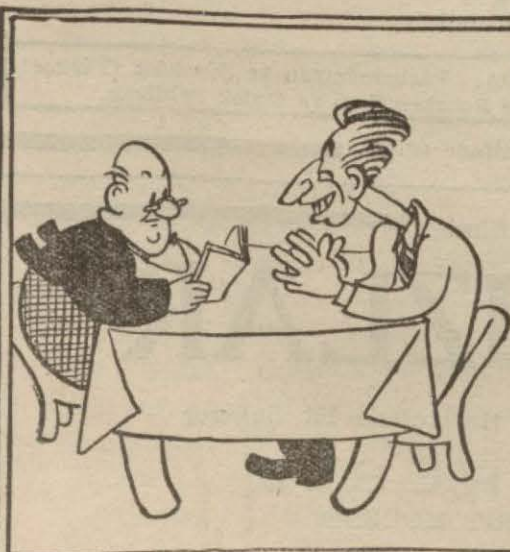
Mektepler bugün açılıyor

Yılbaşı münasebetile, bir haftadanberi tatil yapan mektepler bugün tedrisata başlayacaklardır.

Dün gelen Almanlar

Alman sefarethanesi deniz ataşesi Ad-miral von Marvitz ile refikası, dünkü konvansiyonle şehrimize gelmişlerdir. Aynı trenle on kadar Alman ailesi de gelmiştir. Alman deniz ataşesi ve ailesi, dün gece Ankaraya hareket etmişlerdir.

BAY AMCA VE OKUMA ODALARI!

— Köy kahveleri kapanıp yerlerine okuma odaları açılacak Bay Amca...

... Bu iş biraz geç bile kaldı amma zararı yok...

... «İrşir menzili maksuduna ahes-te giden...»

... Göreceksin bak, köylü dayılar okuma odalarında nasıl yepyeni bir âleme çıkacaklar!...

B. A. — Evet!... «Tepinen göller», «Sağlarını yıkayan söğütleri», «Geniş yapraklı çam dallarını» görecek-ler!...

Torik ve palamut akını

İtalyanlar bu sene torikleri çifti 55-60 kuruştan alıyorlar

Yunanlı alıcılar müzayedelerde bu sene pek iştahlı görünen İtalyanlarla rekabet edemiyorlar

Eminönü Yolcu salonu rıhtımında aylardanberi bağlı duran İtalyan, Yunan balıkçı gemileri, yelkenli ve motörlü kayıklar bugünlerde faaliyete geçmişler, mütemadiyen balık yükleyerek memleketlerine gidip gelmek için acele etmektedirler. Çünkü Boğazda torik akını başlamıştır.

Köprüden geçerken birbirine karışmış görünen yelken direkleri, çeşitli bayraklarla üstüste yığılmış duran bu gemiler sonbahara doğru teker teker limanımıza gelir, rıhtıma bağlanarak torik akını beklemeye başlarlar; alışveriş mayısa kadar devam eder. Balığın ne vakit çıkacağı belli olmadığı için gemiler bu bekle-yiş devresinde boş durmaz, harıl harıl teknelerini tamirle meşgul olur, boyası yeni bile olsa kaptanlar mürettebatın tenbel tenbel oturmamaları için boya tazeleme emirlerini sık sık tekrarlarlar.

Burada kaldıkları müddetçe bu balıkçı gemilerinin mürettebatı geceleri gemide yatmağa mecburdurlar. Gündüzleri gemici karnelerini zabıtaya teslim etmek suretile şehre çıkar, dolaşırlar.

İtalya ile Yunanistan torik ve palamutlarımızın daimi müşterileridir. Buraya gelen gemiler bir konserve fabrikası veya hususi müesseseler tarafından gönderilirler. Yunanlılar buradan aldıkları balıkları taze olarak istihlak eder, İtalyanlar konserve yaparlar.

Balık akını

Toriklerle palamutlar bu mevsimde zaman zaman Karadenizden Marmaraya akınlar yapmaktadırlar. Torikler, içinde bulunduğumuz aylarda bir buçuk ay akar ve buçuk ay da Adalar arkasında yatarlar. Hava lodos gittiği zamanlar akınlar durur, şimal rüzgarlarıyla beraber tekrar Boğazdan içeri hücum ederler. Her torik akını, muazzam bir uskumru sürüşünü kovalıyarak başlar. Boğazın Karadeniz ağzındaki dalyanlar bu esnada uskumru ile dolup taşar, arkasından torikler takip eder.

İtalyan ve Yunan balıkçı gemilerine istedikleri torikleri temin etmek üzere İstanbul balıkçıları bu akın zamanlarında büyük ekipler halinde geçeden Karadeniz ağzına toplanırlar. Yüzlerce kayak ve gırgırlar toriklerin yolunda durur, dalyan kurar. Hiç ışık yakmadan akın beklerler. Geceliğin torikler su içinde hasil ettikleri yakamozlarla bir ışık seli halinde geçmeğe başlar ve biraz sonra hepsi ağlara düşerler.

İtalyanlar geçen seneden daha iştihali görünüyorlar

Büyük kayıklarla Balıkhaneye getirilen torikler İtalyan ve Yunan alıcılara müzayede ile satılır. Bu sene İtalyanlar müzayedede henüz Yunanlılara sıra bırakmamışlardır. Balıkhaneye günde 15 - 20 bin çift torik gelmekte ve bunlar mütemadiyen İtalyanlar tarafından satın alınmaktadır. Toriğin çifti 55 - 60 kuruş arasında satılıyor. Yunanlılar bu fiate alacak vaziyette olmadıklarından İtalyanların gitmelerini beklemektedirler. İtalyanlar bu sene geçen seneden daha iştihali görünmektedirler. İtalyan balıkçı gemilerinin hemen ekserisi üçüncü seferini yapmış, balıkları bırakıp dönmüşlerdir. Daha uzun müddet alışverişin hararetiyle devam edeceği tahmin ediliyor.

Geçen sene torik bu kadar bol olmadığı halde fiatlar 35 kuruştan yukarı çıkamamıştı. Pazartesi günü Balıkhaneye 30 bin çift torik gelmiş, çifti 55 kuruştan İtalyanlara tamamen satılmıştır.

Toriklerin ağlara düşürdüğü uskumrularla bugünlerde İstanbulda uskumru bolluğu vardır. Balıkhaneye en yağlı devirlerinde bulunan iri iri uskumrularla dolup taşmaktadır. Fiatlar, perakende 10 ile 15 kuruş ara-

Balık almak için bekleyen İtalyan ve Yunan balıkçı gemileri

İtalyan ve Yunan balıkçıları fırtınada kazalar geçirdiler

Geçenlerde kopan büyük fırtına balık almak için burada bekleyen İtalyan ve Yunan balıkçı gemilerine de epey zarar vermiştir. Bunlardan anbarlarını balıkla doldurup İtalyaya doğru yola çıkan bir İtalyan gemisi Marmaracık önünde fırtınaya tutulmuş, gemi kayalara çarparak parçalanmış, torikler ve geminin mürettebatı denize dökülmüştür. Mürettebat tamamen kurtarılacak tedavi altına alınmıştır.

Kaptan Demostenin idaresindeki Yunan balıkçı gemisi de perşembe günü rıhtıma bağlı olduğu sırada fırtına kopunca kaptan zincirleri boşaltmaya çalışırken ayağı zincirle gemi bordası arasında kalıp kırılmış, hemen yetişen polisler kendini Cerrahpaşa hastanesine nakletmişlerdir. İyileşmekte olan kaptan Demosten gönderdiği bir mektupta Türk zabıtasına teşekkür etmekte ve minnettarlığını bildirmektedir.

Memleket dahilinde balık istihlakini artırmalıyız

İtalyan ve Yunan alıcılara limanımızdan balık yükleyen bir müteahhid memleket dahilinde balık istihlakinin azlığından şikâyet etmektedir. Bu zat diyor ki:

«Torik ve palamutları bizden yalnız bu iki memleket satın almaktadır. Gemiler ihtiyaçları kadar balık yükledikten sonra çekip giderler. O zaman bütün balıklarımız meydana kahr. Torik ve palamutlar memleket içinde geniş mikyasta istihlak edilmediğinden denizlerimizizin ağlarımızı döküttüğü bu servet heba olup gitmektedir. Büyük konserve fabrikamız yoktur. Memleketimizde sahil şehirleri müstesna içerilerde balık yemek âdet değildir. Balığı halkımıza tanıtmaya ve sevdirmek için geniş mikyasta propagandaya ihtiyaç vardır. Balıklarımıza büyük istihlak kanalları temin etmeliyiz. Bize kendiliğinden gelen bu servetten layıkile istifade edemiyoruz.

Boğazlarımız birer balık hazinesidir. İtalyanlarla Yunanlılar bizden aldıkları etizi balıkla zengin oluyolar. Çiftini 60 kuruşa aldıkları torik-

leri Triyesteye kadar götürmek masrafı da dahil olduğu halde kazanıyorlar. Halbuki Devlet balık istihlak müesseseleri, konserve fabrikaları kursa denizlerimizden sadece insan gayretile toplanan bu servet bizi ihya eder. Her biri bir aile geçindiren ve ekseriya pek fena vaziyette olan balıkçılarımız da bu sayede refaha kavuşurlar. Bin zahmetle topladığımız balıkları müşterisizlik yüzünden tekrar denize dökmek gibi millî servetin göz göre ziyân olması sahnelerine bir nihayet verileceği zamanı sabırsızlıkla bekliyoruz.» Ş. R

Bugünden itibaren **Ş I K** sinemasında

Fransanın en tanınmış muharrirlerinden Francis Carco'nun **Lâyetm** eseri, yaşamış bir aşk romanı olan

KADINLAR HAPİSHANESİ

Büyük sanatkar VIVIAN ROMANCE tarafından dahiyane bir surette yaratılmıştır. Bu şaheseri görmiyenler vetekrar görmek isteyenler için bir fırsat

Büyük bir filmi parlatan iki hissi kelime

Y A Ş A ve S E V

Baş Rollerde:

Robert Montgomery ve Rosalinde Russel'i

Önümüzdeki Perşembe Akşamından itibaren

SARAY sinemasında

alkışlamağa hazırlanınız.

Aida... Rigoletto... La Traviata... Trovatore...
bütün SCALA DE MILAN Tiyatrosu sahnede ve

BENJAMINO GIGLI

MARIA CEBOTARI

GABI MORLAY

ve 600 figüran... En güzel dekorlar... En büyük orkestralar... Müstesna festival...

VERDİ ve AŞKLARI

Önümüzdeki Çarşamba Akşamı

GALA MÜSAMERESİ olarak

S Ü M E R sinemasında

Zelzele felâketzedeleri menfaatine

Münir Nurettin konseri

9 Kânunusani salı akşamı Saray sineması salonlarında zengin bir programla verilecektir.

Konserin bütün hasılatı felâketzedelere yardım teşkilâtına verilecektir. Bilet tedariki için sinema kışesine müracaat.

Kapalı saha gülle birinciliği

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen kapalı saha gülle atma birinciliği müsabakaları dün de Beyoğlu Halkevi salonunda yapılmıştır. Büyük bir atlet grubunun iştirak ettiği müsabakalarda alınan neticeler şunlardır:

1 — Arat (Beşiktaş)	13.35
2 — Nadi (Kuleli)	11.35
3 — Şerif (Beşiktaş)	11.17

Askere çağırılanlar

Beşiktaş askerlik şubesinden: Şimdiye kadar askere çağırılmamış ve çağırıldığı halde kanuni her hangi bir sebeple geriye bırakılmış veya şubeye gelmiyerek bakayada kalmış ve henüz askerliğini yapmamış (316) doğumdan (335) dahil doğumuna kadar topçu sınıfına ayrılmış erat derhal sevk edileceklerinden hemen şubeye gelmeleri ilân olunur.

★ İstanbul Anadolu yakası Atı spor Mübünden: Klübümüzün 30 kânunuevvel 1939 tarihine düşen cumartesi günü ictimai mu-karrer senelik kongresi, ekseriyet olmadı-ğından, yapılamamış olduğu için, nizam-ı amemin 19 uncu maddesi mucibince iş-ve heyeti umumiye toplantısı 14 kânunusani 1940 tarihine müsadif pazar günü öğleden sonra saat iki buçuğa talik edilmiştir. Mu-terem azalarımızın o gün klübümüzün Fe-neryolunda, Fuad paşa selâmlığındaki idare merkezini tefrisleri rica olunur.

ŞEHİR TIYATROSU

İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gece saat 20,30 da

Sözün Kısası

T Ü C C A R H O R N

Bu Çarşamba günü matinelere den itibaren

ÇEMBERLİTAŞ

ve

F E R A H

Sinemalarında GALA HAFTASI olarak mevsimin en büyük Şaheseri

SAMİMÎ ANLAŞMA

(İNGİLİZ - FRANSIZ İTİLÂFI)

Bugünkü Avrupa harbinde Demokrasiler cephesini teşkil eden İngiltere ve Fransanın son kırk senelik siyasi münasebetleri ve Ankara anlaşması dolayısıyla Balkanlar ve Akdenizde sulhın muhafaza ve idamesine hâdim

Türk - İngiliz - Fransız ittifakının temel direği

SAMİMÎ ANLAŞMA'YI

Bütün gençlik, ilim ve irfan ordusu ve herkes görmelidir.

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında: ANA KALBI ve CHARLE BO-YER'in ATMACA emsalsiz iki büyük Film.

FERAH SINEMADA: Pastırmacıyan ve Şürekası (Türkçe) Rio Grande Güllü ve Rontken Şuay ve Malek Pehlivan.

Büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor. Son günlerden istifade ediniz.

Fransız sinemacılığının en güzel ve nefis filmi

BIRAKILMIŞ KIZLAR

Bütün kalpleri AŞK - HEYECAN ve MERAKLA titretecek Harikulâde bir Şaheser

Baş Rollerde:

MICHELİN PRESLE

MARSEL CHANTAL - ANDRE LUCUET - MARGERIT MORENO

Önümüzdeki Çarşamba akşamından itibaren

M E L E K sinemasında

SÖZÜN GELİŞİ

Ahlakta Finlilerin İsveçlilere faik tarafı

Simal memleketleri çalısın, bilhassa İsveçlilerin ahlak ve terbiyede bütün medenî insan topluluklarına faik bir mevkie ulaştıkları iddia edilir. Hapishanelerinin boş olduğu mahkemelerinin işsizlikten bunaldığı, tramvaylarında biletiçi olmadığı ve müşterilerin seyahat ücretini arabada duran bir kutuya kendiliklerinden attıkları, lokantalarında herkesin yemeğini mutfaktan alıp parasını masaların üzerine bırakıp gittikleri İsveç alt hikâyelerdendir.

Seyahatini bu memlekete kadar uzatan bir kaptan dostum, İsveçte bir insanın yalan söylemesi kabiliyetine inanmadığını, verilen sözlerin ancak ölüm gibi müberr bir hal karşısında tutulmayacağı zannedildiğini anlatırken, başından geçen şu vakayı da nakletmişti:

Bir gün arkadaşlarımla bana tanıttığı bir İsveçli ile akşam üzeri şehrin bir gazinosunda buluşmayı kararlaştırmıştık. Randevu saatinden biraz evvel gemide bana yeni bir vazife verildiği için randevuya gidememek mecburiyetinde kaldım. İki saat sonra gemiye polislerin geldiğini, beni aradıklarını söylediler. Yanlarıma gittim, beni hayatta görünce âdeta şaşırarak polisler, saatinde randevuya gitmeyince, İsveçli arkadaşımın, başıma bir kaza gelmesinden şüphelenerek telaşa polise koştuğunu, onun için süratle gemiye geldiklerini söylediler. Polislerden özür dileyerek, beni gemiden çıkarmaya icbar eden sebepleri anlattım amma, aklıma yattı mı bilmiyorum.

Fakat «el elden üstündür» dedikleri gibi, ahlak düzgünlüğünde Finlândiyalılar İsveçlileri de bastırırlar. Üstad Selim Sırrı, birkaç sene evvel radyoda yaptığı bir konuşmada bu iki terbiyeli memleket arasında bir mukayese yaptıktan sonra Finlândiyalıların İsveçlilere faikiyetini şu mısalle izah etmişti:

«İsveçte bir adam sokakta saatini düşürse, onu kimse yerden almaz. Saat, sahibi gelinceye kadar orada durur. Fakat Finlândiyada bir adam sokakta saatini düşürse, onu ilk gören Finlândiyalı yerden alır, kulağına götürür, durmasını diye kurar ve olduğu yere bırakarak yoluna devam eder.»

Yerde bulunan saatlerin değil, cepte bulunan saatlerin bile emniyet altında olmadığı, gözü komusunun toprağından ayrılmayan medenî dünya ortasında istiklâlini müdafaaaya çalışan Fin milletine her taraftan merhamet yağıyor. Hakikaten ona acınmak için sokakta düşürülmüş saatı kurmakla iktifa etmeyip düşürken fazla zedelenmişse saatçiyi götürüp tamir ettirdikten sonra bulunduğu yere bırakacak kadar ileri bir ahlak rekoru kırmış olmak icab eder.

Şevket Rado

Giresun ve Orduya dün de eşya gönderildi

Yardım heyetlerini ve ilk eşya denklelerini götüren Dumlupınar döndü

Kızılây dün hareket eden İzmir vapur ile Giresun ve Orduya yeniden eşya göndermiştir. Bu eşya arasında Ford kumpanyasının hediye ettiği kamyon ve ambalaj tahtaları da vardır.

Dumlupınar vapuru, İstanbul'dan ilk iane hamulesini felâketzedelere bıraktıktan sonra zelzele muntakasından bir miktar yolcu alarak geri dönmüştür. Vapur dönüşte İneboludan sonra şiddetli bir yıldız fırtınasına tutulduğundan Sinop civarında Vonaya ilticaya mecbur kalmıştır. Bu yüzden vapur, ancak dün sabah 9.30 da limanımıza gelmiş, Sirkeci rıhtımına yanaşmıştır. Dumlupınar ile yaralı gelmemiştir.

Gelen yolcuların ve mürettebatın anlattığına nazaran vapur aldığı yardım heyetlerini ve eşyayı Ordu ile Giresuna bıraktıktan sonra Trabzona kadar gitmiştir. Trabzon vilâyeti zelzele felâketzedelerine mühim miktarda kereste göndermiştir. Vapur bunları Ordu ve Giresuna bırakmıştır.

Vapurdakiler, gidişte Ordu ve Giresuna çıkardıkları yardım heyetlerinin zelzele muntakasına gidemediklerini dönüşte görmüşlerdir. Buna sebep, kar ve heyelan yüzünden yolların kapanmasıdır. Bundan başka açıkta kalan halkı barındırmak için çadırlar kurulmaktadı. Çadırların kurulmadığı da hayretle görülmüştür. Sebebi çivi bühranıdır. Bazı fırsat düşkünlerinin Ordu, Giresun ve Karsabalarında bir kilo çivi 90 kuruş kadar sattıkları tesbit edilmiştir. Alâkadarlar, derhal şehrimizden çivi istemişlerdir.

Fatsada zelzele tahribatı pek fazladır. Fatsa karakolunun üzerinde bulunan büyük toprak parçası kopmuş, birçok binaları altına almıştır. Burada postane binası ile bütün resmi binalar yıkılmıştır. Vapur yolcuları, Fatsada tifo zuhur ettiğini, Samsundan serum istendiğini de söylemektedirler.

Giresun şehrinde fazla tahribat yoktur. Civar kaza ve köylerde ise tahribat pek fazladır. Şibinkarahisarın tamamen harap olduğu haber

almıştır. Giresundan buraya giden yolun üzerine, 500 metre irtifaındaki bir tepe kaymış, gidiş geliş durdurmuştur.

Erzincandan gelenler

Dün sabah gelen Erzincan treninden yaralı çıkmamıştır. Evvelki gün gelen ve Kızılâyın muavenetine muhtaç bir vaziyette bulunan 121 kişi, dün öğle üzeri, Şirkeci Hayriyye ateş bir vapurla Haydarpaşadan Sirkeciye geçirilmiş, ve Sarayburnundaki göçmen misafirhanesine muvakkaten yerleştirilmişlerdir.

Kapalıçarşı ile Mahmudpaşadaki dükkân sahiplerinin teberrüleri

Kapalı çarşı ile Mahmudpaşadaki dükkân ve mağazalar sahiplerinden bir kısmı, zelzele felâketzedelerine vermek üzere kendi aralarında iane ve eşya toplamışlardır. İane tutarı on iki bin dört yüz doksan dört liradır. Bu para, bugün Kızılây veznesine yatırılacaktır. Bundan başka 66 balyesi yeni, mütebakisi eski eşya olmak üzere 71 balyalık eşya toplanmıştır.

Beşiktaşın faaliyeti

Zelzele felâketi için Beşiktaşta teşekkül eden milli yardım komitesi her gün kaza kaymakamı ve Parti başkanının iştirakile Kızılâyda faaliyetine devam etmektedir. Bugüne kadar ayrı, ayrı tasnif edilerek Sivas deposuna 90 balya, 16000 parça eşya gönderilmiş ve 17187 lira nakden Kızılây umumî merkez vasıtasile milli yardım komitesi emrine gönderilmiştir. Bilhassa Teşvikiye Sağlık ve Sahibi Dr. B. İbrahim, reisliğindeki komite faaliyetini tezyid ederek az zamanda büyük teberrüleri kaydetmiştir. Bu meydana Feridun paşa ve eşi prenses Nevcihan (5000) liralık teberrü büyük bir tahassüsle karışmıştır.

Diğer vilâyetlerde toplanan paralar

Ankara 7 — Zelzele felâketzedelerine para teberrüatı dün akşama kadar İspartada merkez dahil 21,358, Tekirdağ merkezinde 7,295, Elâzığda 5,036, Konyada 16,000, Antalyada 10,268, İzmirde 69,753, Denizlide 11,442, Diyarbakırda 12,873, Mardinde 4,600, Antepde 27,447, Safranboluda 8,600, Yozgatta 3,100, Emirdağda 3,445 lirayı bulmuştur. Buralarda ayrıca mühim miktarda eşya ve yiyecek de toplanmıştır.

Zelzele felâketi münasebetile içtimai yardım teşkilâtımız

Erzincan, Sivas, Tokat, Amasya, Ordu ve Samsun vilâyetlerimizin uğradığı zelzele âfeti memleketin her tarafında, her yurddaşın ruhunda derin sarsıntılar yaptı. Bu kara kış günlerinde felâketzedelerin çektiği ızdırıp mahalli olmaktan çıktı, umumî ve milli bir acı halinde kalblerimizi istila etti. O derece ki, bir haftadan beri başta Devlet reisi olduğu halde bütün devlet mekânı masası seferber oldu. Takdire lâ-yık bir süratle hareket geçti. Bu felâketten doğrudan doğruya müteasır olmayan yurddaşlar da kalblerindeki derin sızıyı birbirleriyle yarış edercesine imdat ve muavenet yoluna atılmakla teskinle çalıştılar.

Bu facia karşısında gösterilen milli heyecan ve coşkun fedakârlık «Ne mutlu Türküm diyene» vecizesinin hakiki manasını bir kere daha izah etti. Bu ulvi manzara yalnız Türklere değil, bütün medenî âleme necib milletimizin yüksek haslet ve faziletlerine bir kere daha hayran olmak fırsatını verdi.

İstiklâl harbi tarihine doğru hafızamızı biran için tahrir edersek o zamanlar, memleket düşman ordularının işgal ve onlara âlet olan saltanat hükûmetinin kahredici tehdidi altında bulunmasına rağmen, birinci ve ikinci İnönü, Sakarya ve Dumlupınar zaferlerini takip eden günlerde, memleketin her tarafında ve bilhassa İstanbulda görülen coşkun tezahürat ve semahat levhaları Türk ruhunun istiklâl aşkı ile olduğu kadar yüksek insanlık duygularıyla de yüğürlü bir kuvvet kaynağı olduğunu filen isbat etmiştir.

Bu hadiseler istiklâl için bize ne kadar kuvvetli bir ümid ve emniyet verici ise, bazı eksik taraflarımızın meydana çıkmasına vesile olması itibarile de o kadar ehemmiyetli bir tedbir mevzuu sayılmak lâzımdır.

Zelzele, su baskını, yangın, şiddetli kış, kuraklık gibi korkunç âfetler dünya tarihinde zaman zaman tekrar eden facialar yaratır. Bu faciaların önüne geçmek henüz insan kuvvetine müyesser olmuş bir mazhariyet değildir. Fakat, bunların tahripkâr tesirlerini tahdit ve felâketzedelerin ızdıraplarını tevhin etmek mümkündür. Bu imkân da, her şeyden evvel bir «teşkilât» meselesidir.

Teşkilât denince, bundan kanunî hükümlere dayanan ve devlet bütçesine yük olan bir hükümet teşkilâtı manasını çıkarmak hatalı olur. Cümhuriyet rejiminde devletçiliğin manası ve onun feyizli rolü, ferdin başaramayacağı teşebbüslerde tezahür eder. Yoksa içtimai muavenet gibi yalnız ve yalnız ferdlerin hayırseverlik ve insanîyetperverlik duygularına dayanan bir mevzu ile devletin alakası, olsa olsa, bu hayırkâr faaliyetleri uzaktan murakabe etmek, ve vüsat ve inkişafını kolaylaştıracak tedbirleri -eğer lüzum görülürse- derhal ittihaz ve tatbik etmekten ibaret kalmalıdır.

Halktan doğan ve bütün kuvvetini halkın maddî ve manevî varlığından alan bir «içtimai muavenet teşkilâtı» yalnız tabiatın kahredici bir darbesiyle uyanarak harekete geçen ve uyanıklığı ve canlılığı o darbenin tesiri zail oluncaya kadar devam eden bir faaliyete münhasır kalmaz. Bu gibi facialar karşısında esaslı bir teşkilâta müstenit olmayarak gösterilen müfrit hassasiyet ne kadar takdire değer görülürse görülsün, bunun tesiri bir anda parlayıp birkaç dakikada sönen bir saman yığınının alevine benzer.

Bizim kasdettiğimiz «teşkilât» eğer mukadder ise, felâketi karşılayan, onun tahribatını tehdit ve ızdıraplarını tahfif edecek bütün medenî vasıtaları hazırlamış ve memleketin muhtelif bölgelerinde tesis edeceği imdat ve muavenet merkezlerinde toplayarak hizmete âma-de bir halde bulundurmağa muvaffak olacak bir teşkilâttır. Bu kadar geniş ve şümullü bir teşkilâtın istihdaf edeceği ulvî gayelerle her yurddaşın ahenk alâkadar edilmesi gayet tabii

dir. Böyle umumî bir alâkanın uyan-dırılması ve ebediyen yaşatılması zannedildiği kadar da güç olmayan bir keyfiyettir.

Bunun için mevcut içtimai teşekküllerimizden en kuvvetlisini, en olgununu ve gayeleri en geniş olanını ele almak ve bu teşekkülü, yeni maksad ve gayelerimize uygun bir hale getirebilmek için eksiklerini tamamlamak ve bu suretle yepyeni bir nizâm altında vücut bulacak olan kuvvetli bir «imdat ve muavenet» teşkilâtına yeni bir faaliyet ruhu nefhetmek icap eder.

Bizce bu teşekkül, yarım asırdan beri mevcut olan ve Trablusgarp ve Balkan, Umumi ve İstiklâl harplerinde ve türlü âfet ve felâket anlarında gösterdiği kudret ve kabiliyetle rüşdünü isbat etmiş ve milletin sonsuz emniyet ve itimadını bîhak-kın kazanmış olan «Kızılây» olabilir.

Kızılâyın anayasası, harp ve sulh zamanlarında her türlü içtimai yardıma yer veren bir şümül ve vüsatı haizdir. Çocuk esirgeme, veremle mücadele, Halkevleri içtimai yardım kolları ve muhtelif isimlerle müteşekkül mahallî yardım cemiyetlerinin faaliyet sahaları Kızılâyın umumî faaliyet sahasının birer cüzünü teşkil eder. Bu itibarla adedi çoğaldıkça fuzulî idare masrafları artan ve buna mukabil makûsen mütenasip olarak gelir membaları eksilen cem-

yetlerin bundan sonra vücutlarına lüzum kalmayacağı inkâr edilmesi bîhakikatır.

Bütün bu hayırsever müesseseleri gelir kaynağı halkın semahat kesi olduğuna göre, bu keseden azamî verim almak ve kese sahiplerini yurdumdan memnun ve mütehir bir haleleti ruhiye içinde bulundurmak için yemizin menfaati icabındandır. Kâbul etmelidir ki, memleketimizin bugünkü refah seviyesi ancak bir tel hayır cemiyetini beslemeğe muktedir olabilir. Bundan fazlası herkes yapabileceği azamî yardımı küçük parçalara bölmeğe ve müracaat edecek iane taleplerinin adedini tahmin ve tahdit edemeyeceği için, bu bölünmüş yardım parçalarını bile ihtiyal ve teenni ile vermeğe mecbur eder. Birçok kimselerin, ticarî ve mali müesseselerin bu yüzden çektiği müşkülât ve manevî ızdırabı yakından bildiğim için, bu hale nihayet verildiği gün, bir tek hayır müessesesi namına muayyen zamanlarda yaki ola-cak yardım taleplerinin her müessesesi ve her ferd tarafından hüsnü ka-bul göreceği ve verim kabiliyetinin azamisini istihsale muvaffak olacağı şüphesizdir.

Kızılâyın yüksek idaresi altında tasavvur ettiğimiz «içtimai muavenet» teşkilâtı hakkındaki düşünceler ikinci bir yazıya mevzu olacaktır.

Bedri Nedim Göknül

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Venedik şehri

İtalya Hariciye Nazırı kont Ciano ile Macar meslektaşları Czakay Venedikte görüşüyorlar.

Adriyatik denizi üzerinde bulunan Venedik lâkâbı «Balık şehri» dir. Zira sokaklarından bir çokları suya daimî vaziyettedir. 260,245 nüfuslu olan bu tarihî belde, simdi, İtalyanın bir vilâyetine merkezlik eder. İnce sanatlar mektebi; kralliyet ilmi, edebiyat ve sanayi enstitüsü vardır. Birinci derecede müstahkem mevki ve bahri üstür. Burada büyük bir de radyo merkezi mevcuttur.

360 ada yahud adactan mürekkep bir enişlik üzerinde kâin bulunan Venedik başlıca üç kısımdan teşekkül eder:

Birincisi Guadecca K1, Venedikten 400 metre genişliğinde bir kanalla ayrılır. Büyük gemiler burada seyirüsefer edebilirler. 8 harfi şeklindeki büyük kanal da 3700 metre uzunluğunda ve 45 ilâ 72 metre genişliğindedir; asil şehri ilkiye böler.

Şehirde kanal halinde binlerce sokak vardır. Buralarda gondol denen zarif kalyonlarla dolayılır. Maamafih, şehirde, kanalların üzerindeki kulvarlarda ve köprülerde yaya yürümek de mümkündür. Mestre köprüsü 3802 metre uzunluğundadır; 222 kemere istinad eder. Üzerinden simen-difer geçer.

Saint - Marc kanalına kadar uzanan liman, Avusturya işgali esnasında ihmal

edilmişti; bugün, hem askerlik, hem ticaret bakımından İtalyada birinci mevki işgal etmektedir. Buna rağmen büyük yolcu gemileri rıhtıma yanaşamazlar.

Venedik habubatı, ipek, inşaat malzemesi ithal eder. Bilhassa lüks eşya yapar: Züccaciyesi, dantelası, ipekli, masun dericiliği, mobilyesi, bronz eyası, mücevheratı, mercanlığı, mozaikleri, hasır örmeciliği meşhurdur. Bundan başka bahariye inşaatı da ileridir. Zenginliğin bağ-lıca menbaini turistler temin eder. Seyyah-lar yalnız güzelliği değil, tarihî binaları görmek için de gelirler. Lido plajı dünyaa-nın en sayılı zevk yerlerindedir.

Venediğin en eski mahallesi Rialto köprüsü etrafındadır. Resmi binalar da Saint Marc meydanı etrafında bulunur. Saint - Marc kilisesi küçük olmakla beraber, fevkalâde zengindir; on birinci asrda moza-yık ve mermerle yapılmış bir Bizans es-ridir. Dofların büyük sarayı on beşinci ve on altıncı asır yadigarıdır. Hapishane-ler on yedinci asırdan kalırlar.

Venediğin ismi, Attilanın ölümlerinden 452 ka-çan «Venet» lerden alınmıştır. Onlar buraya sığınmışlardır. Bu karım kendisini Bizansa bağlayan bağlardan kurtulmak için bir asır müddetle çabaladı ve kendine mahsus bir hükümet kurdu. Venediğin ta-rihini tedkik, ayrı bir mevzudur ki, Osman-lı tarihile de sıkı bir rabitası mevcuttur.

Zelzele felâketzedeleri menfaatine

Münir Nureddin yarın akşam konser veriyor

Kıymetli artist Münir Nureddin, yarınki salı akşamı saat dokuzda Saray sinemasında zelzele felâketzedeleri menfaatine bir konser verecektir.

Tanınmış muganninin bütün konserlerine daima tahacüm olur. Fakat halkımız, hem mükemmel bir musiki gecesi geçireceği, hem de felâketzedelere yardım etmiş olacağı için bu seferkine şüphesiz daha fazla bir rağbet gösterecektir.

Biletler, simdiden Saray sineması gişesinde satılmaktadır.

Taksim gazinosu ne zaman açılacak?

Taksim bahçesi içindeki gazinonun inşası Belediye reisi muavini B. Rufat Yenel tarafından tedkik edilmiştir. Gazinonun yal-başı münasebetile açılma merasimi yapılacaktır. Fakat zelzele felâketi buna im-kân vermemiştir. Bütün noksanlar ve ga-zinoya idare edecek şirketin sipariş ettiği sofa ve yemek levazımı ile sair eşya temin edildikten sonra gazino açılacaktır.

Alman donanması

Graf Spee'nin intikamını almağa hazırlanıyor

Londra 7 — Sunday Dispatch'ın haber aldığına göre Alman donanması kumandanı amiral Reader, Graf Spee zırhlısının batırılmasının intikamını almağa hazırlanmaktadır. Hitler, Alman donanmasının Kiel kanalından çıkarak iki istikamette taarruz etmesini emretmiştir. 1 - İngiliz donanması ile çarpışarak bu donanmaya kabil olduğu kadar zarar vermek; 2 - İngiliz limanlarını bombardıman etmek ve kabil olduğu kadar çok İngiliz vapuru batırmak.

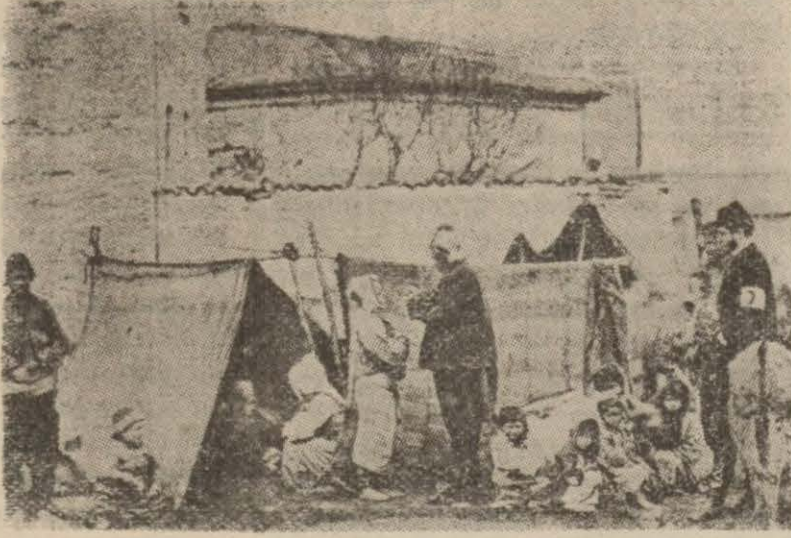
İngiliz gazetesi, böyle bir teşebbüsün Almanya için felâket olacağını yazıyor ve diyor ki: «Almanyanın 3 zırhlısı, 2 cep zırhlısı, 6 kruvazör, 20 torpido muhribi ve 60 tahtelbahar vardır. Buna mukabil İngilterenin 14 zırhlısı, 58 kruvazör, 6 tayyare gemisi, 188 torpido muhribi, 60 tahtelbaharı vardır.

İngiltere Amerikadan 6 vapur satın aldı

Londra 7 (A.A.) — Deniz ticareti nezareti Amerikadan ceman 34,850 tonluk altı vapur satın almıştır.

Istanbulda zelzeleler, 310 hareketiarzı

Tarihin rivayetine göre, Garbi Roma imparatorluğunun inkrasından sonra İstanbulda 35 kadar büyük zelzele kayıtlıdır. İçlerinde en ehemmiyetli olanı sayalım: 447 senesi kânunusanihinin 26 ncı gününe raslayanda kara ve deniz surlarının 57 kulesi ve bir çok büyük bina

1894 zelzelesinden sonra İstanbulda kenar mahallelerden bir manzara

harap olmuş. 527 dekinde patrik (Ofraziyus), sarayının altında can vermiş. 558 de Ayasofya kubbesinin yarısı gitmiş. 582 deprentisinin akabinde yangın ve şehrin bir kısmı alevler içinde.

732 de Aya İrini (şimdiki Askeri müze binası) fazla zedeleniyor; imparator Arkadiyüsün heykeli bile devriyor. 869 daki 40 gün 40 gecelik sarsıntıdan birçok kılıse ve ev yıkılıyor. 1037 nin felâketi kahtugala ve veba da getirdiği gibi 1344 de yine Ayasofya dahil olarak hayli âbideler hasar-da.

Bizim fethimizden sonra: Üçüncü Murad devrinde, günlerce süren 1592 zelzelesi Fatih camisinin avlusundaki kubbelerin ekserisi ve Topkapıya yakın kalebedenlerini tahrip etmiş. Üçüncü Ahmed zamanında, 1718 de üç dakika devam eden ve üç gün tekrar tekrar yoklayan pek şiddetli sarsıntı Yalı köşkünün civarları surun Edirnekapısı ve Yedikule taraflarını zedeledikten, sokakları enkazla doldurduktan maada Lâyuad cami, han, hamam duvarlarını çatlatmış. 1766 da, üçüncü Mustafa tahtında İken mayısın 11 inci ve Kurban bayramının üçüncü günü iki dakika devam eden bütütlün yıkım: Ayasofya, Sultan Selim, Şehzade, Yenica mi, Nuruosmaniye camileri büyük zarar-da; nice mahalleler viran, telefât da ziyadesile...

1310 (1894) zelzelesi rumî temmuzun 10 uncu salı günü, sabahleyin tahminen alaturka üçte, şimdiki saatte on buçuk raddelerinde vukubulmuştu.

O vakitler beş altı yaşında bir çocuğum, maamafih lıyce hatırlıyorum. Bizim Göztepedeki evin tavan arasında, benden sekiz on yaş büyük zenci Hadi ile oynuyorduk. Hadi, Portekizli Loanda müstemkyesinden, seyyar bir cambaz kumpanyası ile Avrupa diyarlarını baştan aşağı gezmiş, trupu İstanbul'a gelip Beyoğlundaki Konkordiya tiyatrosunda bulunurken, Mektebi Harbiye Fransızca muallimlerinden Edirneli Lüpo efendinin delaleti ile bize getirilmiş, birkaç dil bilen, gayet şaklaban, âlemimize son derece sadık bir zenci idi.

Müthiş bir uğultu içinde evin çatır çatır sağa sola gelip gittiği, pencere camılarının zangır zangır zangırdağı hâlâ gözümün önünde ve kulaklarımdadır. Hadi hemen beni kucaklayıverdi; merdivenlerden dört nala aşağı soluğu bahçede aldı.

Etraftan (amanın kıyamet kopuyor!) diye feryad ve figanlar cınlıyor. Herkes dışarı uğramış. Çenesi kilitlenenler; sapır sapır ispazmoz geçirilenler; şark şark düşüp bayılanlar; yarı baygın yarı ayık kelimel şehadet, salâvat getirenler...

Tam tabiri ile ana baba günü. Kısacık duvar diplerinden, küçücük ağaç atlarından bile kaçarak bağ kütüklerinin aralarına sinmişti. Orada da namaza varıp secde rahmana yatan yatana; (Yasını şerif), (Ayetül-kürsü), (Kuleuzd) ler okuyan okuyana.

Günlerce, hatta haftalarca kuru toprakta, battaniye ve yatak, yorgan çarşaflarından kurulma obalar içinde barındığımızı, seyran yerlerindeki

gibi iki taş arasında çalı çupı ile pişen bir kapçık yemeği yediğimizi hiç unutmam... Evlere dönecek babayıgit nerede?

Teferrüatı kavıyacak yaşta değildim. Sonrakı kulak dolgunluklarıma nazaran: Hareket apansızın, en şiddetli şekile başlamış. On gün mü, on beş gün mü boyuna yoklamada; ilk önceler sık sık, sonra fasılarla (ben buradayım) demede.

Sadme esnasında İstanbulun bütün caddeleri, viraneleri, meydanları halkla mahşer; bilhassa Karaköy. Civarın daras sokaklı kâğır binalarından kaçanlar hep orada.

Hasaratın bilânçosuna bakarsak 939 yılını bizlere matemle nihayetlendiren Erzincan ve havallist âfetinin yanında devede kulak kahyor. Boğaziçi ve Kadıköy yakası topraklarında şahrem şahrem yarıkları, kimisinde dumanlar peyda olmakla beraber en bellibaş zararı: Kapahçarşının kısmen yıkılması ve âserât hanesinin yarısını geçmiyecek insan zayıtı; Edirnekapısı camisinin, bazı köhne ebniyenin, bir miktâr hak kuran kafesle eski konaklara alt çamaşırlık bacalarının göçmesi ve epeyce minare külahının da uçması.

Çarşaların çoğu derakap başka yerlere taşınmışlar, tuhafiyeciler ve yorgancıların bir kısmı da Şehzadebaşındaki Fevziye çarşısına yerleşmişlerdi (1)

Hengâmenin yıllarca dillerde gezip durmuş vakaları: Heybelladadaki bir köşk balkonunun çökmesi ve genç bir ana ile kucakındaki masumun ahrete gitmesi; o perşembe köşeye oturacak ayın on dördü gibi bir cıvanın aklını oynatıp Toptaşlık olması ve senesine kalmadan Cennetine kavuşması; bir de Çukurçeşmedeki Taşhandan birkaç Ermeni ırgeden can heville kendilerini pencereden atıp peramparka kesilmesidir.

Bu sıralar, emektarlardan Lâtif bacı da Koska kurbünde, Musalladaki nohut oda, bakla sofa evcağzının tahabosundan aşağı yuvarlanıp bir bacağı sakat kalmıştı.

İşbu keyfiyeti de istismar edenler mi ararsın? Galata köprüsündeki kırk yıllık kötürüm, topal, çolak dilencilerin hepsinde avuç uzatırlarken:

— Zelzelede bu hale geldim!... iniltisi...

Hareket baş verdiği zaman büyük babam Galatadaki (Ekonomi) lokantasında yemek yiyormuş; fırlamış dışarı. Karaköy hercümerç... Doğru nereye gitsin?... Elbette çocuk çocuğunu yoklamağa...

Köprüden Haydarpaşa vapuruna bindiğini görür görmez, gözlerini dört açmış hafiyelerde fırsat hazır:

Zatı hümayunu istifsara koşmadan evini boyluyor. Oradakiler akdem ha?...

Ve lâhzada Yıldıza curnal... Merhumun Göztepeye gelmesi ile dönmesi bir oluyor; doğru Serasker

(1) O havallî tarihinde (Eski Odalar) denilen yeniçeri kıışlaşın bulunduğu mahal. İkinci Mahmud (Vakal Hayriye) den sonra semtin adını (Fevziye) ye çevirmiş. Senelerden sonraki meşhur kiraathane bile bu namdaydı.

kapısına gidiyor. O sıralar orada iş-tihkâm ve inşaatı askeriye reisi.

Bir de baksın ki meydan, dairelerin erkân, ümera ve memurlarla hınca-hınc. Binanın ana duvarlarının kaç verinde yanıklar, çatlıklar, meyiller. Buraları potrellerle, köşebendlerle kenedlenmezse tehlike muhakkak.

Halbuki kodamanlar(hiçbir şyciği yok) deyip durmada; bizimki ise (bunca ibadullahın hayatı mevzuu-bahis; vebal altına girememe) diye ısrarda. Meğerse ortalığın cemmi gafir halini aldığını duyunca, Abdülhamidin etkeleri tutuşmuş. (Ne olursa olsun, mevcuttan bir ferd kalmayınca kadar hepsini odalarına dağıtın!) iradesini savurmuşmuş.

Hafiften hafife zelzele berdevam. O can pazarında canını sokakta bulan klm ki dinliyecek. Büyük pederin meydana barakalar yapılmak, kısa bir müddette bina sağlama almuncıya kadar memurları o barakalarda bulundurmak teklifi çarınca kabul edilmiş amma, Hünkâr da ikinci ve suntuurlu hoşundu çekmiş.

Rahmetli, başucunda olmak üzere bir gececiğin içinde barakaların hepsini tamamladıktan sonra şimdi de haldır huldur binayı pekişdirtmede.

O esnalar da bir Hünkâr çavuşu çıkageli kâğıdı dayamaz mı?

Kerkükte âramaz 13 üncü nizamıye fırkası kumandanlığına tayini emri; açıkçası mis gibi sürgün...

Derme çatma çadır bozuntuları altında, (gene mi yer oynuyor?) diye titiştirmiş anlar, bu tepeden inme hepimize bütütlün kararlar bağlatmıştı.

Adamcağız yolu tutup Halebe varınca, gene klm bilir ne düşündülerek, orada ikametle memurluğuna dair bir irade daha... Tam tamına 15 yıl Halepte kalmış, Meşrutiyetin ilânından sonra İstanbul'a kavuşabilmişti.

Mahud hareketiarzı hadsiz hesapsız kışığı, bilhassa hatuneleri sinir ve vehlîm illetine uğratmış, kırk merak etmiştir. Araya seneler girdiği halde caddeden dolu dizgin bir yük arabası mı geçiyor, alt katta çocuklar mı koşuyor, kızılca bir kapı kapandı da camlar mı sarsılmada? Saniyesinde yaydan ok fırlamış gibi kendilerini bahçeye atanlar...

Tanıdıklardan bir Mevhibe hanım vardı. Aharı ömrüne kadar, elinde losyon kordiyalsız yerinden kıpırdıyamadı.

Sermed Muhtar Alus

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	— "

Posta İttihadına dahil olmaıan enebi memleketer: Seneliği 3600, 6 aylığı 1900, 3 aylığı 1000 kuruştur.

Adres tedbiri için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilkade 28 — Kasım 62

S. İmsak Güneş Öle İkindi Akşam Yatsı

E. 12.43 2.30 7.24 9.47 12.00 1.33

Va. 5.39 7.26 12.20 14.44 15.57 18.37

İdarehane: Babıâli cıvanı Acımasızlık sokak No. 13

Ev, Apartman kiralamak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

Bulgaristanda mebus seçimine başlandı

Şumnu mıntakasında seçilen 27 mebustan 23 ü bugünkü hükûmete taraftardır

Sofya, (ikincikânun) — Bulgaristanda mebus seçimi mıntaka, mıntaka yapıyor. Belen, Varna, İşperih, Kubrat, Yenipazar, Osmanpazar, Popovo, Preslav, Pravadi, Razgrad, Rusçuk, Eskicuma ve Şumnu havallilerini ihtiva eden Şumnu eyaletinde yapılan seçim neticelenmiştir. Bu mıntakada seçime 386,250 kişi iştirak etmiştir. Kadınların iştiraki geçen senekinden daha fazladır. Seçime, Türk kadınları da iştirak etmiştir. Dahiliye Nazırı general Nedevin beyanatına göre, Şumnu mıntakasinda yapılan seçimde ayrılan 27 mebustan 23 ü şimdiki Köseivanof hükûmeti taraftardır.

Seçim, hâdisesiz olarak intizam dairesinde geçmiştir. Seçim münasebetile yılbaşı eğlenceleri de dahil olmak üzere bütün balolar, danslı müsamereler, eğlenceli toplantılar yasak edilmiştir.

İkinci parti olarak mebus seçimi, Plevne ve Burgaz mıntakalarında ayın 14 ünde yapılacaktır. Bu mıntakalarda namzedliklerini koyanlardan 19 kişilerin namzedlikleri, mahkemeler tarafından reddedilmiştir. Namzedlikleri tanınanlar, ayın dördünden itibaren seçim propagandalarına başlamışlardır. Dahiliye Nazırı general Nedevin, Burgazda ve havallisinde seçim münasebetile bugünkü siyasi vaziyet hakkında yüzlerce halkın huzurunda nutuklar söylemiştir.

Sofya ve eski Zağra mıntakalarında yapılacak seçim için namzedlik koyma müddeti bitmiştir. Sofyada namzed 230 kişi, 30 mebusluk yer için mücadele edecektir. Eski Zağra mıntakasinda 21 mebusluk için 120 namzed çıkmıştır. Sofya mıntakasinda namzedliklerini koyanlar arasında eski Başvekillerden Nikola Muşanof, profesör Aleksandr Çankof ve sabık nazırlardan Todor Kojuharof, Kristü Pastuhof, Boyan Smilof, Dimitir Giçef, Grigor Vasilev, Dimo Kazasof ve Türk - Bulgar dostluk cemiyeti reisi profesör Petro Stoyanof da bulunuyor.

İntihabatta, hükûmet taraftarlarının bir muvaffakiyet kazanarak parlâmentodaki 173 mebusluktan asgarî 110 unu elde edecekleri tahmin edilmektedir.

İhtikarla mücadele

Bulgaristanda ihtikarla şiddetle mücadele ediliyor. İhtikâr aleyhinde çıkan kanun ahkâmına riayet edilip edilmediğinin anlaşılması için dükkânlar, mağaza ve ticarethanelerde, araştırma yapıyor. Sofyada mensucat, deri ve kauçuk mamulâtı ticaretille iştigal eden 164 mağazadan 47 sinin ihtikâr yaptığı ve bu maksadla mallarını tesbit edilen fiatlerden fazla sattıkları ve satılık eşyalarının* üzerlerine fiat etiketleri koymadığı anlaşılmıştır. Bunlara ağır para cezaları kesilmiştir. Suçları daha ağır görülen Sofya tacirlerinden yirmisi ise vilâyetlere sürgün edilmiştir.

Umumî af

Hazreti İsanın doğum yıldönümü yortuları münasebetile, Bulgaristanda 343 mahkûm affedilmiştir. Bunların arasında siyasi ve askeri mahkûmlar da vardır.

Sofyanın müdafaası

Sofyanın gaz ve kimya harbine karşı müdafaasına ötedenberi hazırlanılmaktadır.

Sofyanın imar planını yapan mimar profesör Musmanın imar plânında bazı sokak altlarında sığınaklar yapılması vardır. Sofyanın müdafaası için halen Sofyada «Simeon Veliki» adında bir kimya ve gaz harbi müdafaası cemiyeti çalışıyor. Bir harp vukuunda Sofya halkının yüzde doksanı şehir dahilinde kalacağından cemiyet, bunların korunması için gaz maskesi dağıtmağa devam ediyor. Behar maske 173 levaya satılıyor.

Sofyanın müdafaası için «Simeon Veliki» gaz, kimya harbi müdafaası cemiyetine aza olarak yazılanların adedi 50 bini geçmiştir.

Sovyet - Bulgar münasebatı

Sovyet orduları, Polonya topraklarını işgal edelidenberi Bulgaristanın Sovyetlerle münasebatı sıklaştı. «Sovyetler Besarabyayı da işgal edecek» diye yazan Bulgar gazetelerinin lisasını değışti ve Sovyetler lehinde neşriyat başladı.

Sovyet - Bulgar yakınlığı, son zamanlarda bir Bulgar iktisadi heyetinin Moskovaya gitmesi ile daha ziyade artmıştır.

Umumî harptenberi Sovyet - Bulgar ticari mübadelesi hiç denilecek kadar ehemmiyetsizdi. Bulgarlar, şimdiden sonra ucuz gördükleri Karadeniz yollu Rusyaya epey ihracat yapacaklarını ümid etmektedirler. Bulgaristan, Rusyaya mensucat mamulâtı, tütün, üzüm vesaire gönderebilecektir. Rusyadan ise makineler, madeni mamulât, pamuk, petrol, otomobil, kamyon ve aksami, ziraat alâtı vesaire ithal edecektir. Bulgaristanın Rusyaya 939 daki ihracatı yalnız 27,000 levanan ibarettir.

Tuna üzerinde feribot işliyecek

Rumen demiryolları müdürünün beyanatına göre, Tuna üzerinde Rusçuk ile Rumen sahilinde kâin Gürgevo (Yerköy) arasında işletilecek arabapuru (Feribot) için hazırlığa Romanyada süratle devam ediliyor. Rusçukta da Bulgar demiryolları hazırlık yapıyor. Rumen feribotu iki motörlü ve herbiri 340 beygir kuvvetinde olacaktır. Uzunluğu 65, genişliği 14 metredir. Rumen feribotunda yapılmakta olan 160 metre uzunluğundaki üç sıra raylar otuzar tonluk 15 vagon alabilecektir. Bu feribot, Rumen demiryolları idaresine 140 milyon leye mal olacaktır.

Feribot işlemeğe başladıktan sonra Bulgaristanla Romanyanın demiryolları birbirleriyle birleşmiş olacaktır. İki memleketten gelen yolcu ve yük trenleri Tuna üzerinden feribotlarla taşınarak karşıki sahildeki demiryoluna nakledilecekler ve bu suretle Tuna'da gerek Bulgar ve gerek Rumen sahilinde trenlerde hiç yolcu ve yük aktarması olmayacaktır.

Hollanda deniz ticareti buhran geçiriyor

Amsterdam 7 (A.A.) — Holland deniz ticaretini şiddetle müteessir eden buhran dolayısıyla Hollanda - Amerika seyrisefain kumpanyası, 28000 tonluk Statendam vapurunu techizatından tecrid etmeye karar vermiştir. Bu vapur New - York hatında işlemekte idi.

Hollandada casusluk

Amsterdam 7 (A.A.) — Askerî üniforma kaçakçılığı ile alakadar olan casusluk meselesi hakkında hükûmetçe yapılan tedkikat neticesinde Amsterdam askeri mıntakası memurlarından beş kişi işten çıkarılmıştır.

Harp kaçağı hakkında yeni bir anlaşma

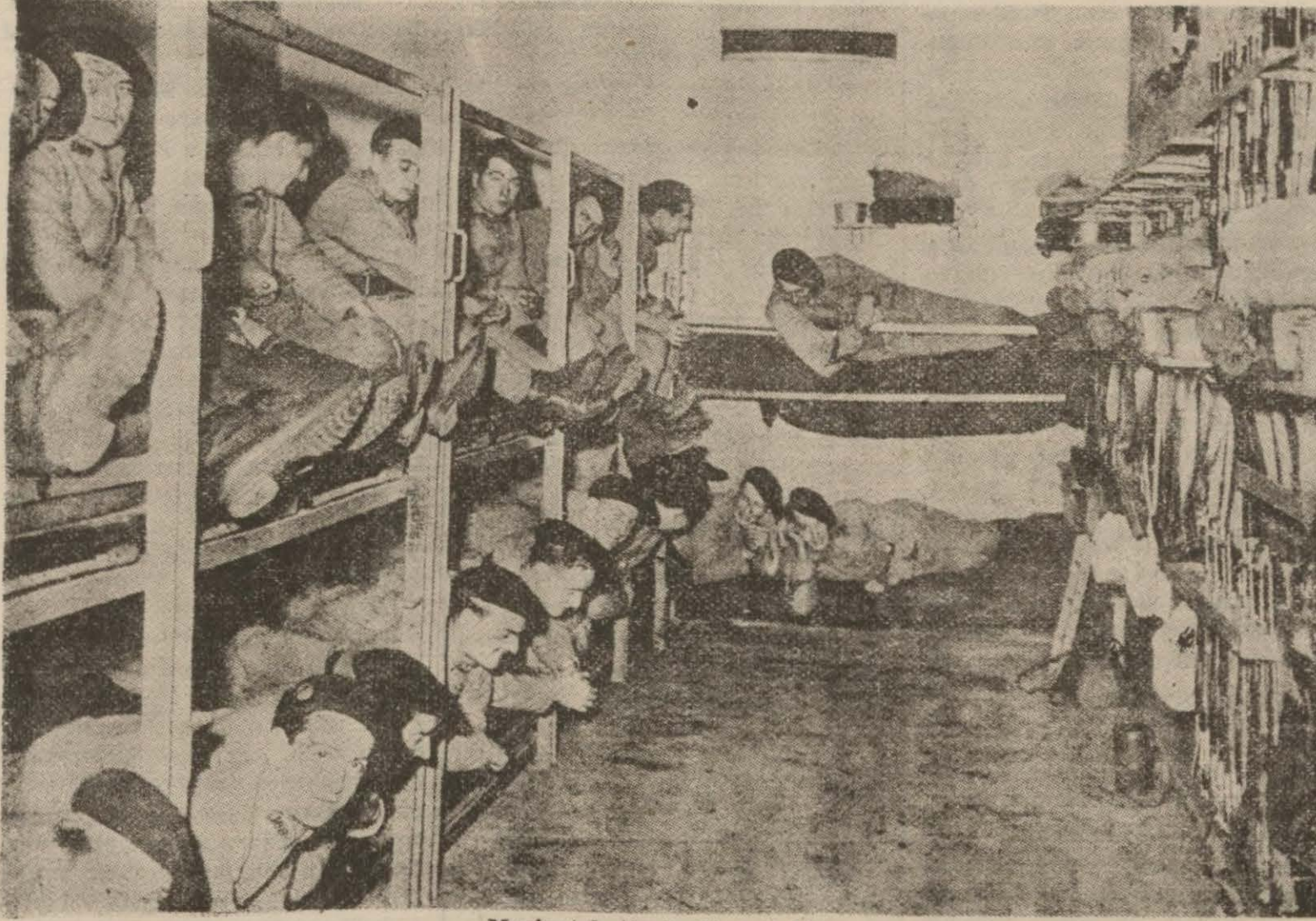
Brüksel 7 (A.A.) — Harp kaçağı addedilen bazı maddeler hakkında Londra, Paris ve Brüksel arasında kısmî yeni itilâf hasil olmuştur. Bu maddelerin heyeti umumiyesi itibarı ile bir itilâf temini için müzakerele devam edilmektedir.

Amerika - Japonya ticari müzakerati

Vaşington 7 (A.A.) — Vaşington sefiri Kensuke Horinuşî Hariciye Nazırı «Cardell Hull» ı ziyaret etmiştir. Bu ziyaretin Amerika ile Japonya arasında yapılan ticari müzakerelerle alakadar olduğu zannedilmektedir.

Maginot hattının arkasında yeni istihkâm hatları

Parisi görmek için giden ve bütün gün köyünün resmini seyrederek dönen Faslı asker

Maginot hattında bir yatakhane

Fransız Başvekili B. Daladier birkaç gün evvel Fransız meclisinde söylediği bir nutukta Maginot hattının arkasında yeniden iki istihkâm hattı vücutte getirildiğini ve Fransanın hududları tahkim etmeğe durmadan çalıştığını bildirmişti. Fransada bugün silâh altında üç buçuk milyon asker vardır. Fransız - Alman hududu dar olduğundan cepheye ancak dört beş yüz bin asker bulundurulmaktadır. Diğer hududlardaki askerler ve ihtiyat kuvvetleri de hesap edilse gene en az bir milyon askere iş kalmamaktadır. İşte bu askerler tahkimat işlerinde kullanılmaktadır.

Maginot hattı, yarılması imkânsız denilebilecek kadar kuvvetlidir. Nitekim Almanlar da bu yüzden bir türlü taarruza cesaret edememektedirler. Fakat Fransız erkânı harbiyesi her ihtimale karşı Maginot hattının arkasında yeni istihkâm hatları silâh vücutte getirmektedir. Paris Soir gazetesi bu hususta şu dikkate şayan malûmatı veriyor:

«Silâh altındaki askerler üç ay içinde 16,500,000 metre murabbat dikenli tel koymuştur. Bu teller 40 santimetre yükseklikte devam edecek olsa 40 bin kilometre murabbat uzunluk tutar ki bu, dünyayı bir defa devreder. Dikenli teller için 4 milyon kazık çakılmıştır. Bu kazıklar 65 bin ton odun tutar.

Eylül iptidasındanberi 4,500,000 metre mikâbı toprak kazılmıştır. Bu ameliye bir kanal açmak için yapılmış olsaydı 200 kilometre uzunlukta, yani Paristen Lille şehrine kadar bir kanal açılabilirdi. Yapılan beton 700 bin metre mikâbı tutmaktadır. Bununla 1 metre yükseklikte ve bir metre genişlikte 700 kilometrelik bir duvar yapılabilir. Beton için kullanılan demirin ağırlığı, dikenli tel hariç, 100 milyon kilodur.

Bu rakamlar müthiş olmakla beraber Maginot hattına nisbetle hiçtir. Bu hat için 12 milyon metre mikâbı toprak kazılmış, bir buçuk milyon metre mikâbı beton yapılmıştır. Yalnız bu hattın inşasının altı sene sürdüğü unutulmamalıdır. Üç ay içinde yapılan şey gene pek müthiştir.

Harp olursa...

Garp cephesinde harp olmuyor, yalnız keşif müfrezeleri faaliyet gösteriyor. Bunun için asker yarı istihale halinde vakit geçirmektedir. İntransigeant gazetesinin harp muhabiri diyor ki:

«Cephe ve cephe gerisindeki askerlerle görüştim. Bende şu kanaat hasıl oldu: Garp cephesinde harp başlarsa muharebe çok müthiş olacaktır.

Bütün askerler dış biliyorlar. Hepsinde Almanlara karşı büyük bir infial vardır. Cepheden 48 saat izinle memleketlerine gidenlerle birlikte seyahat ettim. Bunların sükûnetine şaşım. Pek az konuşuyorlar. İçki merakı yok, hattâ sigara içmeyenler bile çok. Biz böyle miydik?... Geçen harpte giderken de gelirken de şarkılar söyler, şarap içerdik.

Beraber seyahat ettiğim bir askerle yirmi dakika konuştum. Bir aralık söz harp madalyesine ve yeni madalyenin şekline intikal etti. Bu asker: «Benim madalyem var» diye cebinden çıkarıp gösterdi. Halbuki biz madalyemizi göstermek için vesile aradık.

Bir onbaşle görüşürken bir nefer geldi: — «Çavuşum!» diye hitap etti. Karşındaki hayretimi görünce: «Söz aramızda bugün çavuş oldum. Henüz çavuş alâmetini taktıramadım.» dedi. Âdeta şaşırđım. Bizim zamanımızda çavuş olunca derhal nişanlar takılır, zabıtlık işaretleri hazır bulundurulurdu. Bu defaki kahramanlarda gösteriş, gürültü yok...»

Köyünün resmini seyreden Faslı asker

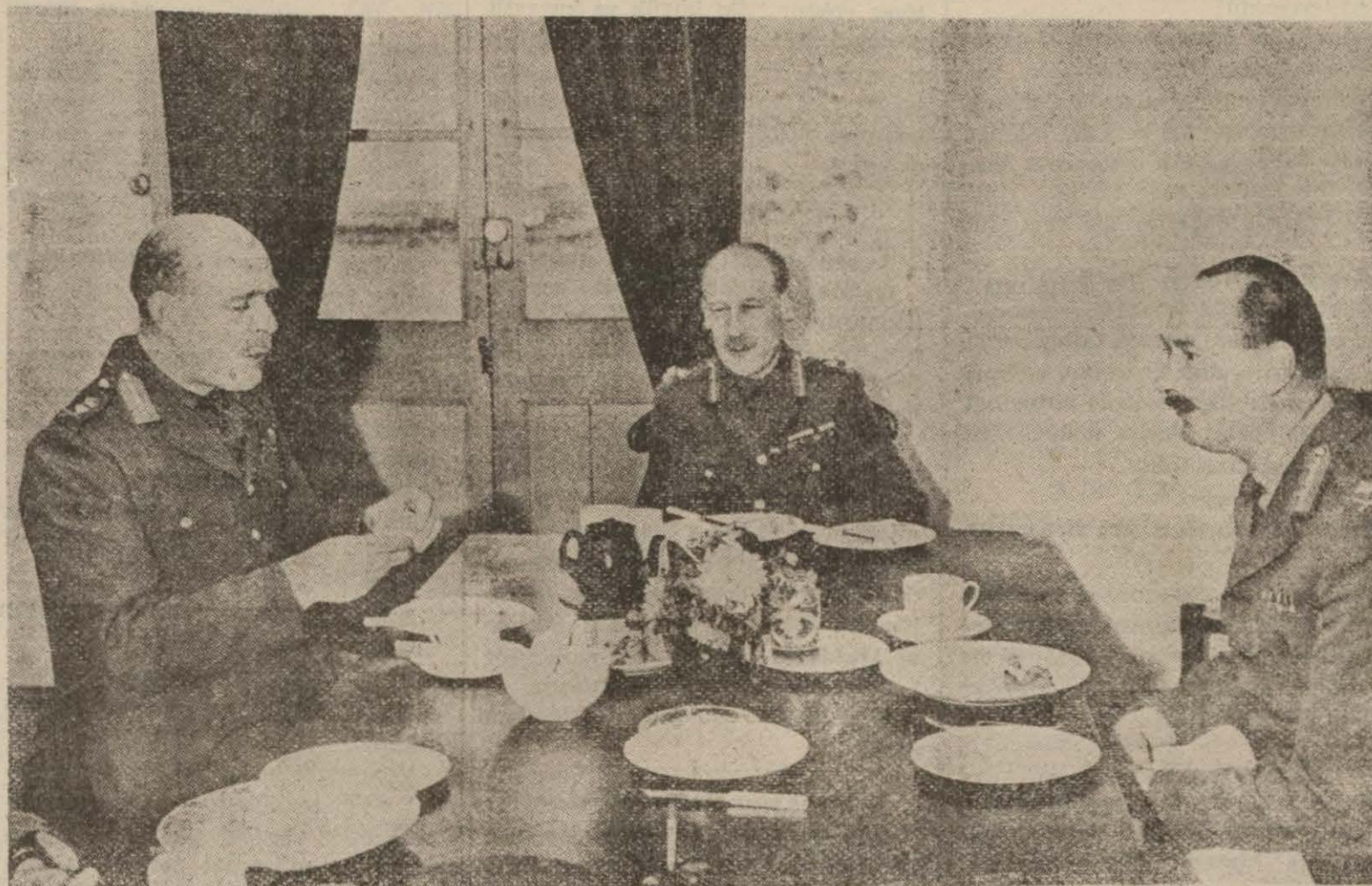
Cepheye bulunan Faslı askerlerden

biri büyük kahramanlık göstermiştir. Bunun üzerine kendisine harp madalyesi, 100 frank ve Parisi görmesi için bir gün izin verilmiştir. Nefer diğer izinlilerle beraber trene binerek Parise hareket etmiştir. İbrahim isimindeki asker bir günü Pariste geçirmiş ve ertesi sabah tekrar cepheye dönmüştür. Burada kendisine Pariste ne gördüğü sorulunca:

— Köyümü... cevabını vermiştir. Bu cevaba herkes şaşmışsa da sonradan mesele anlaşılmıştır. Meğer köyünden hiç dışarıya çıkmamış olan İbrahim Parise ayak basarak istasyondan çıkınca ne yapacağını tayin edememiş ve o sırada karşıda bir seayhat acentesinin camında «Fast ziyaret ediniz» yazısı altında köyünün resmini görmüştür. Köyünü çok seven İbrahim derhal camekânın önüne giderek resmi seyretmeğe başlamış ve akşama kadar buradan ayrılamamıştır. Akşam olunca tekrar istasyona gitmiş ve trene binerek cepheye dönmüştür.

İbrahim bir gün yemek yememiş ve kendisine sarfetmesi için verilen yüz frangın bir santimine bile dokunmamıştır.

Garp cephesinde İngiliz karargâhı

İngiliz başkumandanı general Gort (solda) İngiltere kralının kardeşi Dük de Gloucester (sağda) ve erkânı harbiye reisi general Lindel yemek sofrasında

Kitaplar Mecmuaları

Büyüme, ihtiyarlama, ölüm

İhtiyarlığı bir hastalık sayan Metchmikoff'a göre muhtelif gıda ve sıhhi tedbirlerle buna mani olmak kabildir

Beden Terbiyesi ve Spor mecmuasının bu hafta çıkan 13 üncü sayısında kıymetli profesör Dr. Sadi İrmak'ın «Büyüme, İhtiyarlama ve Ölüm» başlığıyla yazdığı pek şayanı dikkat bir yazısını okuduk. Bu yazıyı kısmen iltibas ediyoruz.

Salim bir uzviyet doğuşundan itibaren muayyen bir çağa kadar hücreler arası maddesinin çoğalması suretile büyür. Bu büyümenin ölçüsü olarak vücut sikleti ve vücut uzunluğu alınır. Büyüme hızı gittikçe azalır. Bunu bir tertip sisteminde gösterebiliriz. Bu sistemin fasallı hattına siklet veya boyu kaydederek büyüme münhanleri elde ederiz.

Uzviyet haricen bir büyüme gösterdiği zamanda kimyevi büyümede bir takım değişimler olur. Bunun en başında uzviyetin susuzlaşması gelir. Hakikaten:

15 günlük ceninde su miktarı % 91,5, 30 günlük ceninde su miktarı % 79,4, yeni doğmuşta su miktarı % 72, kâhil uzviyette su miktarı % 69,2 dir.

Bir yandan su azalırken öte yandan yağ ve proteinlerin nisbi miktarı çoğalır.

Yağ birikmesinden maksad uzviyeti soğuğa karşı ihtirak maddesile techiz etmektir. Emlâh kemiklerin yapısına sarfolunur.

Büyüme tesir eden haric şartlardan birisi gıda miktarıdır. Bunun en müsait şekilde olması icap eder. Bu hususta vitaminler mühim rol oynar.

Büyümenin dahili sebebi meçhuldür. Yalnız Backman büyümenin tedrici bir tazyik hüdlü yükselişi ile müterafık olduğunu isbat etmiştir. Bu sayede uzviyet mütemadiyen muhitinden su almak ve hacmen büyümek imkânını kazanıyor.

Büyümenin hormonlarla da sıkı bir alakası vardır. Tiroksin ceninde de hızlı ve gayri tabii bir büyümeyle tevild edebilir. Bundan maada tenasül ve hypophyse hormonları da böylece tesir edebilir.

İhtiyarlama ve ölüm

Her uzviyette muayyen bir çağdan sonra madde ve enerji mübadelesi ihtiyaca kâfi gelmeğe ve bütün uzuvlarda sukut görülmeye başlar. İhtiyarlamanın sebep ve mahiyetlerinin izahı en eski zamanlardanberi hekimler ve filozofları meşgul etmiş bir meseledir. Yunan filozoflarınca ihtiyarlık tekâmülün tabii bir neti-

cesidir. Kan dolantısının keşfinden sonra ihtiyarlama ve ölümün sebebi kalpte aranmıştır. Bakterilerin keşfinden sonra ihtiyarlığın sebebi barsak «florasının» değişmesinde görülmek istenmiştir.

Biz evvelâ ihtiyarlık esnasında vücudun maruz kaldığı tebeddülleri tahlii edelim. Bunların başlıcası şunlardır:

Ensiccede atrofi, kansızlık, hüreciklerde mukavemetin azalması, yağ degenerasyonu, kireç tavazuu ve kemikleşme, kemiklerdeki tebeddülât dolayısıyla boyun kusalması, kafanın küçülmesi, nesci munzaman azalması, kalpte hipertrofi, evlye elestikliğinin azalması, karaciğerin ufalması, böbrek parankimasının ufalması, böbrek üstü guddesinin şişmesi, gıdayı muhatflerin incilmesi, beyin sükletinin azalması, telâffin daralması, ventrikel boşluklarının genişlemesi, gangliyon hücrelerinin büyümesinde değişiklik, sinir liflerinin azalması, nihal şevkide amiloid cisimlerin çoğalması.

Bu saydığımız tahavvülât muhtelif derecelerde kendini gösterir. Anı başlayabildikleri gibi hissedilmez bir tedrici ile de vukua gelebilirler. Bundan maada her ferde kabili tatbik bir ihtiyarlık yaşı tayin etmek de mümkündür. Yüksek yaşta ölen «Mommson» ve «Mentzel» gibi zatların dimağlarında hemen hiç teşrihi tahavvül görülmemiştir. Buna mukabil pek erken yaşta bu tahavvüller gösteren insanlar vardır.

Saydığımız teşrihi tahavvüllerin bir neticesi olarak ölüm vukua gelir. Fakat ölüm anında bütün ensice hayat kabiliyetini kaybetmiş değildir. Vücuttan dışarıya alınan kalb, barsak, mide müsait şartlar altında daha uzunca zaman faaliyette devam edebilirler. Fakat dimağ böyle bir ameliyeye müsait değildir. Ve ekseriyetle ölümün bilâvasıta sebebi dimağın ölmesidir.

Metchnikoffa göre ölüm vakalarının kısmı azamı gayri tabiidir. Çünkü bütün diğer hastalıklar gibi bir hastalık olan ihtiyarlığın neticesidir. Bu zata göre muhtelif sıhhi ve gıda tedbirlerle ihtiyarlığa mani olmak kabildir. Bu telâkkiye göre ölüm yaşamak iradesinin zıyandan mütevellit bir hâdisedir. Bu yüzden Darwinistler ölümü bir istifa vasıtası adederler.

Metchnikoffun bu nazariyesine karşı tek gün sineği gibi bazı uzviyetlerin hiçbir anatomik tahavvüle uğramaksızın bir günde öldükleri ileri sürülebilir. İhtiyarlıktaki tahavvüller muhtelif hastalıkların bir neticesi değil, bilâkis bu hastalıklar ihtiyarlık şartlarının bir neticesidir.

Ölümün ızırapla müterafık olup olmadığı çok münakaşa edilmiştir. Ölüme yakın bir kazadan kurtulmuş olanlar en son andaki hissi veyetin uykuya dalma esnasındaki hisse benzediğini ifade etmişlerdir. Hatta boğulmadan kurtarılan bazı kişiler en son anda zevkli bir his duyduklarını söylemişlerdir.

93 yaşında Alim bir ihtiyar son anında bir doktora şunu söylemiştir: «Benim kadar ihtiyar olunca ölümün insanlar için bir ihtiyaç olduğunu takdir edeceksin.»

100 yaşında diğer bir Alim son nefesinde:

«Ne hissediyorsun?» sualine:

«Hiçbir şey! Yalnız yaşamamın güçlüğüdür...» demiştir...

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıtaadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

AKŞAM SPOR

Yardım maçları

**Galatasaray, Fenerbahçeyi 2 - 0;
Beşiktaş, Vefayı 4 - 0 yendi**

Güneş, İ. Sporla 3 - 3 berabere kaldı

Dünkü maçlarda Vefa muhacimleri Beşiktaş kaleci önünde

Hasılatı felâketzedelere terkedilmek üzere Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi tarafından tertip edilen yardım maçlarına dün havanın çok soğuk ve yağışlı olmasına rağmen Taksim stadında devam edilmiş ve sabahleyin başlayan maçlar akşama kadar büyük bir intizam içinde oynanmıştır. Bir gün evvel yapılan maçlarda elde edilen 600 liralık hasılatı mukabil dün de 1700 lira bir varidat elde edilmiş ve 2300 lirayı bulan bu para Millî Yardım Komitesine tevdi edilmiştir.

Güneş - İ. Spor

Günün ilk maçını İhsan'ın hakemliği altında Güneş ile İstanbulspor takımları yapmışlardır. Kuvvetlerin müvavi olması yüzünden çok sıkı bir çekişme halinde devam eden bu karşılaşma neticesinde her iki takım 3-3 berabere kalmışlardır.

Beşiktaş - Vefa

Günün ikinci maçı Beşiktaş ile Vefa arasında yapılmıştır. Şazi Tezcanın adaresinde oynanan bu maçı Beşiktaşlılar Hakkı, Hüsnü, İbrahim ve Şereften mahrum olarak çıktılar. Zaman zaman Vefanın üstünlüğü altında geçen müsabakanın ilk devresi 2-0 Beşiktaş lehine bitti. İkinci devre gelece Vefa muhacimlerinin beceriksizliği ile devam etti. Bir de penaltı kaçırarak Vefalılar bu devrede de iki gol yiyerek maçtan 4 - 0 mağlûb çıktılar.

Galatasaray - Fenerbahçe

Günün son ve en mühim maçı iki ezeli rakib, Fenerbahçe ile Galatasaray arasında yapıldı. Ahmed Âdem'in hakemliği altında sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Galatasaray: Osman - Faruk, Salim - Celâl, Enver, Musa - Bülend, Bodurî, Gündüz, Eşfak, Bedî.

Fenerbahçe: Cihad - Fazıl, Faruk - Ömer, Esad, Reşad - Basri, Orhan, Melih, Ali Rıza, K. Fikret.

Müsabakaya Fenerin merkezden çıktığı serî bir hücumla başlandı. Çok şiddetli esen rüzgâra karşı oynamalarına rağmen Galatasaray kaleini derhal sardılar. Fenerin 15 inci dakikaya kadar süren hücumları hiç bir semere vermedi. Yavaş yavaş Galatasaray da bu akınlarla mukabeleye başlayınca oyun süratli bir şekil aldı. Fenerbahçeliler hücum hatlarından bir netice alabilmek için Ali Rızayı çıkararak yerline eski Güneşli Niyaziyi aldılar. 25 inci dakikadan itibaren oyun biraz da çamurun testirele sertleşmek istidadı gösterdi.

Galatasaray hücumları Fenerin en akıllı oyuncularını Esad ile Cihad tarafından tevkif edilirken Fenerliler yine nisbi bir hâkimiyet teessüsüne muvaffak oldular. Fakat muhacim hatlarında esareti bir anlaşılmıyordu.

35 inci dakikada ortadan topu kapayan Gündüzün attığı fevkalâde bir şut Cihad güzel bir plonjonla kurtardı. Bunu müteakip Melih ve Basri

muhakkak birer gol fırsatı kaçırdıktan sonra birinci devre Fenerin hâkim oynamasına rağmen golsüz olarak bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Galatasaraylılar başladı. Bu kısımda Fenerbahçe takımında ufak bir tadilat yapılmış. Fazıl çıkmış, Ali Rıza müdafaaya, Hayatı hafa alınmış. Rüzgârı lehlerine alan Fenerlilerin bu devrede sayı çıkarcılığı ümid ediliyordu. Hatta ilk dakikalarda yapılan bir kaç şut hücum bu ümidleri takviye edecek mahiyette idi. Fakat kale önünde muhacimlerin birbirle beceriksizlik yarışına girmeleri yüzünden bir türlü netice alınmadı.

GALATASARAYIN 1 inci GOLÜ

Devrenin 6 ncı dakikasında Gündüz ortadan kaptığı topu Bülend'e geçirdi. Bülend'in sıkı şutü Fenerli Faruğun ayağına çarparak Cihadı şaşırttı ve Galatasaraylılar bu suretle ilk sayılarını kazandılar.

Bu sayıdan sonra tekrar başlayan oyun müvavi akınlarla devam ediyordu.

GALATASARAYIN 2inci GOLÜ

17 ncı dakikada Fenerlilerin hücumundan kurtulan top Galatasaraylı Gündüze geçti. Gündüzün bir, iki vucud çalmından sonra Eşfak'a gönderdiği topu, Eşfak Cihadla karşı karşıya bulunduğu sırada güvrezel bir vuruşla tekrar sayıya çevirerek takımının 2 inci golünü yaptı.

Bu golün sonra Fenerliler işi gevşettiler ve bozulmağa başladılar ve Galatasaraylı galibiyetini kabul etmiş bir şekilde oynamaya başladılar. Bu hal Fenerin artık gol yapmak ümidini kaybettiğini aşikâr bir surette gösteriyordu.

Fenerin bu gevşemesinden Galatasaraylılar istifade ettiler: Hem yorulmuş olan müdafaaları dinlenmek imkânını buldu ve hem de hücum hatları daha gayretli oynamaya başladılar. Bu mühim maçta bu şekilde 2 - 0 Fenerin mağlûbiyetiyle sona erdi.

Beşiktaşlıların kır koşusu

Beşiktaş klübü tarafından muntazam bir program altında tatbik edilen kır koşularına dün de devam edilmiş ve 4000 metrelik mesafede birinciliği Remzi, ikinciliği Necip, üçüncülüğü Todorî kazanmışlardır.

Macar futbolcuları mağlûp oldu

Ankara 7 — Şehrimizde bulunan Macar takımı bugün Ankara Muhtelî ile karşılaşmış ve 3 - 1 mağlûb oldu. Maç çok heyecanlı ve alkışlar içinde cereyan etti.

İzmirdeki maçlar

İzmir 7 (A. A.) — Hasılatı felâketzedelere verilerek bugün yapılan bölge kupası maçlarında Ateş, Demirspor 2 - 1, Doğanspor, Yamanlar 6 - 2 ve Üçok da, Altay 4 - 2 mağlûp etti.

Türkiye ve İtalya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Zira Türkiye de Akdenizde ve Balkanlarda sulhum devamına çalışıyor. İngiltere ve Fransa ile ittifağı da sulhunun içindir. Bu bakımdan, zaman zaman Roma matbuatında haksız tenkidlere uğramış olan Türkiye politikasının doğruluğunu, dürüstlüğüne İtalyada anlamaya başlamış olmalıdır. Vaktile Balkan antantına muhalif olan İtalyanın bugün Balkanlarda sulhu koruyacak birlikler aramaya temayül göstermesi bunun delilidir. Bu gayretlerin semere vermesi Türkiye-İtalya münasebetlerine bağlı olduğu inkâr edilemez. Çünkü Balkanlarda Türkiyesiz hiç bir şey yapmaya imkân yoktur.

Türkiye - İtalya münasebetleri, eskidenberi şeklen normal ve dostane dir. «Şeklen» diyoruz, zira iki memleket arasında 1928 senesindenberi mevcut dostluk muahedesine, ve arada hiç bir ihtilâfı mesele bulunmamasına rağmen soğuk kalmıştı. İki sene evvel, hariciye vekili R. Aras, İtalya hariciye nazırı ile Milano'da görüştüktan sonra neşredilen tebliğde «iki memleketi ayıracak hiç bir mesele mevcut olmadığı ve İtalya ile Türkiye arasında ancak karşılıklı emniyet hisleri mevcut olabileceği, ve iki hükûmetin, sulh ve istikrar lehindeki iş birliğinin genişletilmesi faydalı olacağı...» ilânve olunmuştu.

Bütün bunlara, ve dostluk muahedesi'nin yenilenmesine rağmen - arada ihtilâfı bir mesele olmadığı halde - iki memleket birbirine samlı olarak ısınmadı, hakiki bir dostluk teessüs edemedi. Bunun sebebi, hâdiselerde ve meselelerde değil, iki memleket arasındaki havayı zehirleyen devamlı şüphe ve emniyetsizlikte idi. Bu şüphe ve emniyetsizliği yaratan amillerin bizim tarafımızda olduğunu kimler iddia edemez. Türk milleti, İtalyadan gelen resmi ve zahiri dostluk teminatına rağmen, bazı hareketleri ve hazırlıkları hayret ve endişe ile karşılıyordu. Bunda da haklı idi. Haibuki «sulh ve istikrar» yolundaki hakiki iş birliğinin teessüsü için, iki memleket arasında havayı ifsad eden amillerin ortadan kalkması, emniyetsizlik yerine itimadın geçmesi lâzımdı. Bu da İtalyanın asla hayati menfaatlerine dokunmayan basit dostluk ve emniyet tezahürlerinden ibaret kalacak, ve bu suretle Türkiyenin emniyeti aleyhine hiçbir gizli fikir beslenmediğini, İtalya için bir fedakarlığı istihzam etmeden, Türkiye efkârına isbat edecekti.

İtalyanın, bugün de, şimdiye kadar sadece tebliğlere ve muahedelerle geçen, yani şekilde kulan samimiyet niyetlerini bültil isbat edecek bir hareket tarzı, iki memleket arasındaki havayı düzeltmeye کافی gelir. O zaman, eğer maksad Akdenizde ve Balkanlarda - 1937 Milano tebliğinde denildiği gibi - sulhum ve istikrarın muhafazası ise, yeni blokların teşekkülüne ihtiyaç yoktur. İki büyük ve kuvvetli devlet, İtalya ve Türkiye, dünyanın bu karışık devrinde, Akdenizin şarkında ve Avrupanın bu kısmında sulhu el birliğiyle muhafazaya muktedirler.

Necmeddin Sadak

Galatasaraylılar konseri

Galatasaraylılar cemiyeti, senelik kongresini cemiyetin lokalinde akdetmiş, yeni lade heyetine Hilmi, Refik Şükrü, Tuğrul Adnan ve Münir intihap edilmişlerdir.

Zelzele ve seylâp felâketzedeleri menfaatine mektebin konferans salonunda Kurban bayramının ikinci gününü (ayın 21 inde) saat 15 de memleketimizin en maruf müziknaslarından Ömer Refik Yalkaya, Ali Sevin, Semha Berksoy, Ferdi fon Ştatser ve Muhiddin Sadak'ın iştirakle bir konser vermeye kararlaşmışlardır.

Yeni idareye muvaffakiyet temenni ederiz

Almanyadaki işsizler

Bern 7 (A. A.) — Havas ajansının bildirdiğine göre, Almanyadaki işsizlerin resmi adedi 28 bin olup bunlardan yarısı Almanyanın en büyük sekliz şehrinde bulunmaktadır.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂMI İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 135

Sultan Reşad kızdı: "Tutsunlar sürükliyerek dışarı atsinlar," dedi

Red cevabı aldı. Abdülhamid: (Maslak köşkü Nureddin, Çağlayan - Kâğıthane - köşkü Abdindir.) Demiştî. Behice hanım (Maslak köşkünü olsun verin!)

Teklifinde bulundu. Bunu da kabul ettiremedi.

— Öyle ise, siz çaresini bulunuz. Ben çocuğu ne yapayım? Köyden getirmedim ya! diye sızlandı. Sultan Reşad buna karşı da:

— Ben ne yapayım? Buna vükela karışır!

Sözünden başka cevap vermedi.

Meşhur Maan oğullarına nisbet iddia eden Albus beyin kızı bunu acizden ziyade mürtvetsizliğe hamledeyerek kızdı. Padişahın yanından çıkıp konağa avdet eder etmez eşyasını topladı; kimseden izin almağa lüzum görmiyerek Nişantaşında valide sultan konağına taşındı.

Üç gün sonra bu konağın tahliye edilmesi için sultan Reşadın haber geldi. Behice hanım aldırmadı ve çıkmayacağı cevabını gönderdi. Konağın etrafını polisler beklemeye başladılar.

Sultan Reşad, Behice hanımın oğlu ile beraber Beylerbeyi sarayında ikamet etmesini istiyordu. Behice hanım ise bu sarayda bir mahpus hayatı geçirmeyi hiç arzu etmiyordu.

Sultan Reşad, Behice hanımın valide konağını terketmesini tekrar emretti; Nureddin efendi hakkında da babasının - Abdülhamidin - karar vermesi haberini gönderdi.

Behice hanım durumu bir mektup ile Selânikte bulunan Abdülhamide bildirdi.

(Oğlunuz sokakta kaldı. Maslak köşkünün bize verilmesini temin ediniz.) diye rica etti. Bu mektubu Nureddin efendinin adamı Mustafa efendi Abdülhamidin muhafızı Rasim beye götürdü. Aynı zamanda büyük şehzade Selim efendiye de bu mealde bir mektup yazıldı.

Selim efendi kardeşine bir, iki gün yemek gönderdi.

Fakat polisler bunu da menettiller. Behice hanımın aklı çıkmaya mecbur kalmaması için taallûkatı her gün polislerden fırsat gözeterek kapı aralığundan içeriye ekmek ve öte, beri verdiler.

Bu hal ile on gün geçti.

Her şeye kolayca kızmıyan sultan Reşad hükümünü geçiremediği ve aleyhinde iştigali dedikodulara kulak verdiği Behice hanımın bu inadına fena tutuluyordu; ağzından alışılmamış şiddetli ve çirkin sözler ısıtılıyordu:

— Tutsunlar...! Sürükliyerek dışarıya atsinlar! Düzceye götürsinler! Bir gün İstanbul muhafızı Cemal bey ve Abdülhamidin muhafızı Rasim bey araba ile geldiler. Behice hanım ile kapıdan söylediler.

— Haysiyetinizi muhafaza ederek buradan çıkınız!

Tavsiyesinde bulundular. Şehzade Nureddin efendi almak istediler. Konak bir hisar gibi polis ve jandarma ile sarılmış idi. Behice hanımın yanında bulunan delişmen bir kız içeriden:

— Bizi muhasara edeceğinize gidip Edirne kalesini kurtarın! Diye bağırdı!

Behice hanım çocuğunu rızasızla vermemekte ısrar ediyordu.

Cemal ve Rasim beyler bunun hükûmete karşı bir isyan sayılarak nihayet cebir istimalle Nureddin efendinin alınacağını ve kendi haklarında da fena muamele edileceğini bildirerek çekilip gittiler.

Behice hanım artık ne olursa olsun kararını vermişti:

— Said paşa, Kâmil paşa İngilizlerle iltica ettiler. Ben de bir sefaretide giderim.

Yanıdaki kızlardan birisile emniyet ettiği taallûkatına haber gönderdi. Bunlar vasıtasıyla İptida Almanyası sefaretine müracaat ettiler. Alman elçisi başma böyle bir galie almayı muvafık bulmıyarak reddetti.

Sonra Rusya sefaretine başvuru.

ruldu. Rus elçisi ilticayı memnuniyetle kabul etti:

— Behice hanım zaten ve aslen Kafkasyalıdır. Ne isterlerse yaptırınız dedii.

Karardan şehzade Selim efendiye de malûmat verilmiş, o da bunu tasvip etmişti; ancak o İngiliz elçisine müracaat edilmesini muvafık bulmuştu. Bunun üzerine oraya müracaat edildi.

İngiltere sefaretince sabık hakanın bu haremile oğluna hüsnü kabul gösterileceği anlaşıldı. Selim efendi İngiliz elçisine hitaben yazılmış bir kaç satır yazı ile doldurduğu bir kartvizitini kardeşine gönderdi.

Abdülhamid büyük oğlu, küçük kardeşi ve Behice hanım için bu kart elçiyeye (bazi işler için size müracaat edeceklerdir. Kendilerine lâzım gelen muavenetin diriğ edilmemesini rica ederim.)

Dişordu.

Kendi hükûmetlerle anlaşamıyan iki şehzade ile padişah haremının işlerine yardım etmesi için bir cenebl devlet mümessiline böyle müracaatlarına tarih çok misal gösteremez. Bu tertiplerden yalnız Nureddin efendinin adamı Mustafa efendinin haberi vardı. Akşam ezanına yakın bir saatte Nureddin efendiye bir çarşaf giydirildi. Ana, oğul çarşafı oldukları halde valide sultan konağından çıktılar; İngiliz sefaretine gittiler.

Kendilerini baş tercüman Fiç Morris karşıladı.

Şehzade büyük kardeşinin kartını verirken:

— Beni annemden ayırmak istiyorlar. Ben İngiltere kralına dehalet ediyorum!

Dedi. Meseleyi etrafı ile istiknaht etmiş, öğrenmiş olan Fiç Morris bu sözlerle:

— Biz ne lâzımsa yaparız! Siz gidip Maslakta oturunuz!

Diye mukabele etti. Yanlarına bir kavas verdi.

Beşinci ikbal ile şehzadesi bu İngiliz kavasıle birlikte üstlerinde hâlâ çarşafı olduğu halde gene Nişantaşında valide sultan konağına döndüler. Polisler İngiliz kavası refakatinde gelen bu iki kadının içeri girmesine mümanaat suretile sefaretle bir mesele çıkarmaya muvafık bulmadılar! Ana ve oğul o geceyi konakta geçirdiler.

Ertesi sabah şehzade Nureddin efendi mülâzım üniforması ile, validesi de çarşafı olarak konağı kapısının dışarı çıktılar. Kendilerini bekleyen bir otomobile atıldılar. Evvelâ Selim efendiye ziyaret ettiler.

Oradan Maslak köşküne gittiler. Fiç Morris Mahmud Şevket paşaya giderek şehzade ile validesinin İngiltere sefaretine müracaat ve ziyaretlerini anlattı; Maslak köşkünün kendilerine tahsisini elçi namına iltimas etti.

Mahmud Şevket paşa: — Zaten biz orasını verecektik! Dedii!

Nureddin efendi senelerdenberi Maslak tarafına gezmeğe çıktıkça köşke uğru, babasının yatak odasındaki yatağını öperdi.

Bugün de köşke girince ilk işi bu oldu. O gece bu yatakta yattı. Otuz sene bu köşkü muhafaza etmiş olan çerkes bekçi eşyayı Behice hanıma teslim etti. Hatta bir çekmeceye eskiden kalma kahve, şeker bulundu!

Köşkün Beyoğlunda alınmış mobilyacı Şavinden satın alınmış eşyası gayet iyi muhafaza edilmişti.

Sultan Reşad Behice hanım Maslakta yerleştikten sonra:

— Kızım inşallah iyidir! Ben ona Maslağı tahsis ettim!

Diye hatır sordurdu. Badeharablı-Basra İngiliz elçisi madamı da ziyaret kabildinden bir defa Maslağa uğradılar. İş kapanmış gibi görünüyordu.

Behice hanım bir müddet sonra Avrupaya bir seyahat etti. Bu seyahat saray ve hükûmet muhtinde hiç hoşla gitmedi.

(Arkası var)

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Kanlı mı, kansız mı?

Bugün hareket ediyorum. Perşembe akşamı Haydarpaşadayım.

Şekip İhami tıraftı almış derhal evine koştu, kapıdan girer girmes bağırdı:

— Müjde, yarın akşam dayım geliyor! Bu haber, evin alt üst olmasın için kâfi gıtmıştı. Annesi, kızı, arkalarından kın küçük Emel telağa aşağıya indiler, yemek odasında bir alle meclisi toplandı. Büyük beyin geleceğini Emelin dadısı, ahçı, bahçıvan da derhal haber aldılar. Onların arasında da büyük bir faaliyet başladı.

İki satırlik kusa bir telgrafın bu kadar telaş uyandırması sebebini deildi. Şekip bey zengin, pek çok zengindi. Oğuz sene evvel babasının vefatı üzerine etine geçen küçük bir sermaye ile Adanaya gitmiş, orada pamuk ticaretine başlamış. Evvelâ sadece pamuk alım satımı ile uğraşırken bir müddet geçince küçük bir tarla satın alarak bizzat pamuk yetiştirmeye başlamış, yavaş yavaş işini büyütmüş, bu suretle büyük bir servet toplamış. Bugün uçsuz bucaksız pamuk tarlaları, iki büyük fabrikası vardı. Servetini iki milyon liradan fazla tahmin ederlerdi.

Şekip evlenmemişti. Akraha namına yalnız kız kardeşi, kız kardeşinin çocuğu İhami vardı. İhamiyi oğlu gibi sever, bilhassa küçük Emel için bayılırdı. Her sene yazın, Adanada şiddetli sıcağın başladığı zaman İstanbula gelir, birkaç ay burada kalırdı. Çamçıcada büyük bahçeli bir köşk satın almış, bunu Emel'e hediye etmişti. Mayısın on beşinde İhami, ailesi ile birlikte bu köşke naklediler, beş on gün sonra da dayısı Adanadan gelirdi.

Şekip İstanbulda bulunduğu zamanı tam bir istirahat içinde geçirirdi. Ekser günler bir tarafa çıkamaz, Emel'e bahçede gezirdi. İstanbulda indigi zamanlar herkes için kıymetli hediyeleri satın alırdı. İstanbulda gelince elbiselerini, paltolarını İhaminin terzisine diktirir, bu münasebetle İhami için de birkaç kat elbise palto sipariş edirdi.

Evdeki hizmetçiler de Şekibin hediyelerinden mahrum kalmazlardı. Bunlara her vesile ile bol bol bahşişler de verirdi. Bunun için evde herkes Şekibi sever, büyük beyin geleceği zamanı sabırsızlıkla beklerdi.

Yemek odasında toplanan meclis süratle şu kararları verdi: Yarın sabah ev baştan aşağı temizlenecek, Şekip beyin odası açılarak havalandırılacaktır. Bahçıvan akşama kadar bahçenin tanzimini ile meşgul olacak, yemek sofrası havuz başında hazırlanacaktır.

Yemek sofrasından bahsederken söz yemek listesine intikal etti. İhami:

— İsterseniz yemek listesini ben tertip edeyim, dedi. Evvelâ hafif bir sebze çorbası... Bir yolucun başını dinlendirmesi için çorbaya ihtiyacı vardır. Bundan sonra balık... Malum ya Adanada balık yoktur. Her halde dayımın hoşuna gider. Balıktan sonra güzel, kanlı bir külbastı... dayım akara etleri çok sever (zevcesine dönerek) öyle değil mi Leylâ?

— Evet, fakat kanlı değil.

— Nasıl kanlı değil? Iskara diye ortaya kupkuru bir şey mi çıkaracaksınız?

— Ne yapalım, dayın bundan hoşlanıyor... Geçen sene bir defa ahçı sofraya kanlı bir külbastı göndermişti. Dayın onun elini sürmemiş: «Şu kanlı etin manzara bana bulantı veriyor» demişti. Hatta biz de dayıma hürmet ederek yememiş, tabağı olduğu gibi aşağıya göndermiştik.

— Leylâcığım, senin aklında yanlış kalmış. Ben pek iyi hatırlıyorum, geçen sene ahçı sofraya, senin bahsettiğin gibi, fazla pişmiş, kuru bir külbastı göndermişti. Tabak sofraya gelir gelmez dayım yüzünü ekşimiş: «Ahçıbaşı bu akşam külbastıyı yakmış. Böyle kupkuru et yememez. Şu tabağı aşağıya götürün» demişti.

— Hayır sen yanlışsın. Benim pek iyi hatırlımdır. Hatta o akşam dayın bana işleme dantelden ağır bir tuvaletlik hediye etmişti.

— Ben de bugün gibi hatırlıyorum. Eve gelmezden evvel dayımla kunduracıya uğ-

Sam, üçer çift ayakkabı sipariş etmiştik. — İhami, hoş yare inat etme. Dayın kanlı külbastıyı göremes bile..

— Leylâ, inat eden sensin. Dayım kupkuru etlerden hoşlanmaz. İlk geldiği akşam kendisini sevdiğini bir manzara karşısında bulundurmuyulm.

— Ben de onun için uğraşıyorum ya... Yarın akşam eve gelince karşına kanlı bir külbastı çıkaracak olursak hiç şüphesiz iştahını kaçaak: «Galiba benim addıma gidiyorlar. Bu ne saygısızlık! diyecek. — Eğer kuru bir külbastı çıkarırsak belki yemeği bırakıp sofradan kaçacak.

— Bülâkıs: «Aman ne iyi pişmiş», diyerek iştahı ile yiyecek.

— Hayır yemiyecek... Benim hafızama itimadım vardır.

— Benim de hafızam gayet kuvvetlidir. Hem bu gibi küçük noktalar kadınlara daha fazla dikkat ederler.

— Elbise ve tuvalet olsa diyeceğim yok. Fakat yemek meselesinde ekseriyetle yanlışlar.

— Ben yanlışlıyorum. Hem bak sana bir delil: Dayın İhtiyar bir adamdır. İyi pişmemiş, kanlı etli giymek güçtür. Tabii iyi pişmiş, giymesi kolay elere rağbet eder.

— Evet amma, dayımın dişlerinin bizimkilerden sağlam olduğunu unutuyorsun.

— Unutuyorum. Fakat ne kadar olsa yaşı bir adam değil midir?

— Leâly bu delilin pek çürük olduğunu gel itiraf et.

— Anlaşıldı, sen hakikati kabul etmiyorsun. Dur, bari annene soralım. O elbette kardeşinin tabiatını bizden iyi bilir.

Münakaşanın bu mecraya dökülmesi üzerine Nevber hanım müşkül bir mevkide kaldı. Kardeşinin etli yemekleri sevdiğini biliyordu. Fakat kanlı yahut kansız külbastıdan hangisini tercih ettiğine dikkat etmemişti. Bunu ağızdan açığa söylese, münakaşayı âdetâ bir izzetinefs meselesi şekline sokan kârı kocanın yanında gülmüş vaziyette kalacağını hissetti. İki taraftan birinin iddiasını kabul etmeğe de imkân yoktu. Oğlunun dediğini muvafık bulsa, kendisini kızı gibi sevdiği gelini darılabacak, belki de içinden: «Bütün o muhabbetler gösterişin ibaretmiş. Gelin dediği miyim?» diyecekti. Gelinini tercih etse oğlu, arasıra lâfife tarzında söylediği: «Anne, sen gelinini benden çok seviyorsun» sözlerine hakiki bir şekil verecek, kalbi kırılacaktı. Nevber hanım ikisinin de izzetinefsini okşayacak bir çare düşündü, dedi ki:

— Bu meseleyi ikiniz de fazla izam ettiniz. Bu gibi küçük noktalarda insan daima yanılabilir. Ben katı bir şey söylemiyordum. Yalnız aklıma bir çare geldi: Yarın ahçıya bir parça fazla et almasını söyleriz. Bunların bir kısmı ile kanlı, bir kısmı ile de fazla pişmiş, kuru külbastı hazırlar. Yemek başlayınca ben lâf arasında ağabeyimden külbastıyı ne tarzda sevdiğini sorarım. Hangisini isterse o tabak gelir, olmaz mı?

Karı koca bu şekli pek beğendiler. Nevber hanımın ellerinden, yanaklarından öperek: «Çok iyi, çok iyi!» dediler. Yemek listesinin alt tarafı ittifakla tertip edildi ve o akşamdan ahçıbaşaya bildirildi.

Ertesi akşam Leylâ, İhami ve Emel, dayı beyi istasyonda karşıladılar, birlikte köşke geldiler. Şekip kız kardeşle öpüş-tükten sonra yıkanmak, elbise değiştirmek için odasına çekildi. Leylâ sofradaki vasola çiçek yerleştirirken bir akşam evvelki münakaşayı hatırladı. Yanına yaklaşan İhamiye:

— Annen çok akıllı kadın, dedi. Aramızdaki ihtilâfı o kadar iyi halletti ki... Zaten onun için herkes kendisini seviyor. Maa-faif sofrada benim hakkı olduğunu görceksin. Dayım muhakkak çok pişmiş, kansız et istiyectir.

— Bakalım, göreceğiz.

— Sen elân şüpheli duruyorsun. İstersen bahse tutuşalım.

— Hay, hay!

— Eğer senin dediğin çıkarsa ben sana bir kravat alacağım, benim dediğim çıkar-

RADIO

Türkiye Radyodiffüzyon Postaları
Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 Kw.

TÜRKİYE SAATİLE
Ankara radyosu 31.7 metre kısa dalga postası ile her gün yapılmakta olan cenebi dillerde haberler neçirleri programı:

	Birinci servis	İkinci servis
Fransa	Saat 12.00	Saat 17.30
Arapsa	» 12.15	» 17.45
İtalya	» 12.45	» 18.45
Fransızca	» 14.00	» 21.00
Bulgarca	» 14.30	» 18.30

Pasartesi 8/1/40

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50: Türk müziği: (Pl.), 13.30 - 14: Müzik: Karışık hafif müzik (Pl.).

18: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Radyo Caz Orkestrası. 18.40: Konuşma (Fuzulî hakkında), 18.55: Serbest saat, 19.10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 19.30: Türk müziği: Fasil heyetli, 20.15: Konuşma (Pulculuk), 20.30: Türk müziği: Karışık program, 21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necip Aşkin). 1 - Hans Löhner: Bayyera Valsleri, 2 - Brahms: Macar dansı, No. 8, 3 - Franz Lehar: EVA operetinden pot-puri, 4 - Waldemar Gibbich: Çakır keyf'im (Viyanalı şarkısı), 5 - Arno Maundorf: Arzu (Vals), 22.15: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, eşam - tahvilât, kambyo - nükud borsası (Plat), 22.30: Müzik: Oda müziği (Pl.), 23: Müzik: Caz-band (Pl.), 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

Yer değiştirecek
kiralara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLANLA-
RI'nı dikkatle okursanız kendi-
nizi en elverişli yurdu yorulma-
dan bulabilirsiniz.

sa geçen gün Beyoğlundaki camkanda gördüğümüz kumaştan bir elbiselik kesecik.

İhami kahlakalarla güldü:

— Allah için arada müsavvat var!.. En pahalı kravat beş lira, halbuki bir elbiselik elli lira!

— Bak kaybedeceğine bildiğin için telaş ediyorsun... İstersen sen de bana bir çift çorap al.

— Pekâlâ kabul..

Bu sırada dayı bey aşağıya indi, herkes sofra başında toplandı. Çorba içilirken Nevber hanım sordu:

— Ağabey, ahçı bu akşam güzel bir külbastı hazırlamış. Fakat biraz fazla kanlı gördüm. Nasıl istersin kanlı mı, fazla pişmiş, kuru mu?

Leylâ ile İhami verilecek cevabı merakla bekliyorlardı.

Şekip, büyük bir sükunetle:

— Sorma hemşire, dedi, ben artık et yemiyorum. Tansiyonum bir parça yükselmiş, doktor eti yasak etti. Ancak sebze ile karışık kıyma halinde yiyeceğim.

Karı koca hiç beklemedikleri bu cevap karşısında afalladılar. Nevber hanım ikisi-ne bakarak mândır bir surette tebessüm etti. Küçük Emel de ellerini çırparak:

— Oh ne annemin dediği çıktı, ne de babamın... diye bağırdı.

Şekip bey, kız kardeşinin tebessümünden, Emelin bağırmasından bir hadise cereyan ettiğini anladı:

— Ne var, ne oldu?... diye sordu. İhami bir akşam evvelki münakaşayı, nasıl bahse tutuştuklarını anlattı. Dayı bey kahlakalarla güldü. Sonra:

— Madem ki benim yüzümden bu kadar münakaşalar olmuş. İstanbula inince ilk işim İhamiye bir kravat, Leylâ hanıma da beğendiği kumaştan bir elbiselik almak olsun... dedi.

Bir Yıldız

İSLÂM TARİHİNDE
Türk kahramanları

Tefrika No. 23

Yazan: İskender Fahreddin

Fatma Selimin üstünü örtmüştü, güneş doğuncuya kadar onun baş ucunda bekliyecekti

Diğer ve üstüyordu. Atlarından iner inmez torbalarından yiyecek çıkardılar. Yemeğe başladılar. Epeyce yol yürümüşler, yorulmuşlardı. Selim gökyüzüne baktı:

— Endülüsün seması ne kadar parlak. — Evet. Hem parlak.. hem de çok alçak. İnsan âdetâ gökteki yıldızları elle tutacak sanıyor.

Selim birden yerinden fırladı:

— Şurada biraz ateş yaksak fena olmu-yacak.

Fatma, Selimin elinden tuttu:

— Have şak. Ateşe ihtiyacımız yok. Yak-massak daha iyi olur.

— Neden istemiyorsun? Vahşi hayvanla-ran etrafımızı sarması ihtimalini düşün-müyor musun?

— Elhâris geçen gün, söz arasında, bu yolda vahşi hayvandan eser olmadığını söyledi. Ateş yakarsak izimizi belli etmiş oluruz.

— Kimden korkuyorsun, Fatma?

— Belki etrafta gezilenmiş bir düşman vardır. İhtiyatlı davranmak daha iyi de-ğil mi?

Selim bir ağacın önünde durdu:

— O halde ben şu ağacın üstünde yata-cağım.

Fatma gülerek:

— Sen çıldırdın mı? dedi. Yorgun bir in-san, ağaç üstünde rahatça yatabilir mi?

— Uyuyabilirim sanıyorum. İçimde bir korku var.

— Neden korkuyorsun? Şu ağacın dibin-deki otların üstünde mışıl mışıl uyuyabi-lirsin.

— Ya sen?... — Benim uyukum yok. Uyukum gelinceye kadar seni bekliyeceğim.

Selim sevindi:

— Demek ki, ben uyurken, sen uyanık duracaksın.. beni bekliyeceksin. öyle mi?

— Evet. Mademki vahşi hayvanlardan korkuyorsun.. sen yurdumuza, ordumuza lâzımsın! Seni, uyurken beklemek vazife-mdir.

— İyi amma, sen uykusuz kalacaksın. Fatma! Yarın yolda at üstünde uyukla-mazmısın?

— Hayır. Ben üç gün uykusuz kalabil-irim. Sen merak etme. Haydi yemeği bitir de yat.

Selim yemeğine devam etti.

Karşılardaki ağacın üstünde küçük bir kuş yuvası görünüyordu. Selim kuşları gösterdi:

— Bak, Fatma! Şu hayvancıklar tıpkı bir aileye benziyor... Erkek kuş ağzında bir yeşillik peğrafile yuvasına geldi. Dişi kuş, onu şen sesle cıvıdayarak karşıladı. Ağ-zındaki yemi aldı. İşte, yuvanın içinden küçük bir baş daha uzanıyor... Bu, onların yavruları olsa gerek. Tamam.. yanılmıyo-rum. Ana, baba ilkönce yavrularının kar-nını doyurdular. Tüyleri henüz çıkmamış olan bu yavrucuyu nasıl kanatlarının altı-na alıp sevdiklerini görüyor musun?

Fatma içini çekerek cevap verdi:

— Ne mutlu onlara. Mesud, şen bir yu-vacık kurmuşlar. Ya biz?... Dünyanın bir ucundan kalkıp Endülüs dağlarına kadar geldik. Yabancı ellerde yeni bir vatan kurmak hulyasıla kaleden kaleye, dağdan dağa, şehirden şehre koşup duruyoruz.

— Sular bulanmayınca durulmaz, Fat-ma! Artık Endülüs hüküm sayılabılıriz. «Kara cübbeliler» saltanatı nihayet bul-muştur. Buralarda kırk yıl dolacak de-ğil. Artık yollar açıldı. Şama kafileler gitmeğe, Halifeye hediyeler gönderilmeğe başladı. Elbette biz de bir gün bir baltaya sap oluruz.

— Tark'ın yanında çok kalacak mıyız? — Ummam. Belki bir yıl sonra biz de döneriz.

— Nereye?... — Şama, eski vatanımıza.

— Tark, buradaki zabıtların bir yere

dönmesine taraftar değilim... Doğru mu? — Ben de duydum amma, inmadım. Onun maksadı Avrupa'ya inmek, oradan Balkanlar yolu ile Bizansa sarmaktır.

— Ben de böyle düşünüyorum. Tark, or-dusunun bir kısmını alıp yola çıkarsa, önüne hiç kimse geçemez. Fakat, bir avuç mücahidle yola çıkınca, ehlsalibin bir-leşmesi ve müttefikân Tark'ın üzerine yü-rümesi hattâ onu mağlûp etmesi muhte-meldir.

Yemekten sonra Selim sordu:

— Tark garp seferine çıkarsa, sen de birlikte gitmek ister misin?

— Şüphesiz. İşbilyede böyle konuşma-mış mı idik? Eğer ordu ile harbe yürürse, ben de Tark'ın peşinden gideceğim.

— Elhâris, Tark'ın garbe akın yapması-na taraftar görünmüyor. Acaba bir tehlike mi seziyor? Yoksa o da Musa bin Nasir gibi, Tark'ı çekememeğe mi başladı?

— Elhâris, Tark'ı canı, oğlu gibi sever sanıyorum. Eğer o da fikir ve niyetini de-ğiştirdiyse yazık.

— Kime yazık?... Elhârise mi, Tark'a mı?

— Elbette Elhârise yazık olur. Çünkü, Tark her zaman mucizeler yaratmağa muktedir bir kahramandır. Ordusu garbe akın yaparsa. Elhâris burada yalnız kalır.

— Daha iyi ya, işbilyede hükümdarlar gibi yasar. Yeni servetler, hazineler tıpar.

— Onun servette, hazinede gözü yok ki...

— Ya nede gözü var?

— Haccacın mevkinde.

— O halde o da Şama dönmek istiyor, öyle mi?

— Şama dönmek istediğini bilmiyorum. Fakat, Halifenin veziri olmak istediğini ya-kından biliyorum.

— Haccacı başa çıkılmaz, yavrum! O, müthiş bir adamdır. Sağ kaldıkça, Halife, Haccadan ayrılmaz. Haccac da ölmeden mevkilini kimseye terk etmez.

Selim öksüzerek yere uzanmıştı.

— Uyumak istiyorum, Fatma! Uyukusuz-luktan gözlerimin içi oyuyluyor. Sana güze-nerek gözlerimi kapayacağım.

Ağacın dibinde uyuklamağa başladı.

Fatma, Selimin üstünü örtmüştü.

Onu, güneş doğuncuya kadar baş ucun-da bekliyecekti.

★

Ertesi sabah...

Selim gözlerini açtığı zaman, güneş dağ-ların arkasından yeni doğuyordu.

Selim, gözlerini uğuşturarak Fatmanın yüzüne baktı.

— Epeyce uyumuşum.

Ve şaşkın şaşkın etrafına göz gezdirdi. Başı yumuşak bir yerde yatıyordu.

— Beni dizinde mi uyuttun, Fatma?

— Evet. Önce başını taşa dayamıştın. Uyuyunca taştan dizime aldım.

Selim vücudunda hafif bir ürperme duydu.

— Endülüs dağlarında geçen bu geceyi unutmuyacağım, Fatma! Vücuduma öyle bir hafiflik var ki... Düne kadar, içi hoş bir su kúpüne benziyordum. Sen bu gece kalbimi doldurdun benim!

Fatma gözlerini süzerek gülmüsed:

— Beni rüyanda mı gördün yoksa?... — Hayır. Gözlerime, Endülüsün büyüü rüyalarından daha fazla inanıyorum. Sen, karşımda duruyorsun! Seni görüyorum.. se-ni, güneş bakar gibi seyrediyorum. Ve gözlerim sana baktıkça kamaşıyor, Fat-ma!

Selim, Fatmanın dizinden kalktı. Fakat, bu kahraman ve temiz yürekli kadını ku-caklamaktan kendini alamadı.

Selim, o gece. Endülüs dağlarının koy-nunda uyurken, gerçekten büyülenmiş gi-biydi.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 31

Nakleden: (Vâ - Nâ)

«Şimdi artık büyümüş bulunuyor-sun. Kuvvetlisin, tahsillisin, zarişsin. Bütün kadınların hoşuna gidecek bir erkeksin. Kazandığım ne varsa sana sarfettiğimi biliyorsun. Şimdi artık benim yüzümü güldürmek vazifen de-ğil midir? Sen ki, ingilizceyi Londralı, fransızca'yı Parisli gibi konuştuk-tan maada, mükemmel rumca, arap-ça, almanca biliyorsun. En iyi ailele-rin çocukları gibi kibar tavru hareket-lerin var.

— Beni mahcup ediyorsunuz...

— Yok, yok... Beyhude tevazu is-temez; iş meydana... Senin usta ve oesur olmanı istedim. İnsan hayatını iyi tanzim etmek için her şeyi göze almalı... Hayat memat meselesi bu...

Ben benim istediğim gibi olacağsın, Suhi... Bunu ben istiyorum... Üze-rinde bu kadar hakkım var... Hem senin mürüvvetini görmek en birinci emelimdir.

Bababın «Suhi» dediği genç, ba-ğrı, şüpheyle sağa sola salladı:

Gülmüsiyerek:

— Tuttuğumuz yol, yalnız muha-tarah değil, aynı zamanda güç yol.

— Güç, evet... Fakat üzerinde yü-

rünmesi imkânsız değil... Hele yü-rür de hedefe ulaşırsak o zaman saa-detimizin derecesini düşün... İstan-bula son seyahatlerimden birinde bu-nun tamamile tehlikesiz bir şekilde halledilmesinin çaresini keşfettim.

— Tehlikesiz mi?... Şaşarım... Na-sıl olur?

— Senin için ilk yapılacak iş, bir kadının hoşuna gitmek, onu kendine aşkla bağlamaktır. Fakat tabiatile gelişigüzel bir kadının değil, bir sos-yete kadının hoşuna gitmek... Bu, modern bir kızdır. On sekiz yaşında, tecrübesiz, güzel, zengin... Milyonla-rın sahibi... Onun hoşuna gidecek, kalbini çalacaksın, kendine deli gibi âşık edeceksin... Bu kadarlık bir işi beceremez misin?... Zannetmiyo-rum...

— Hayalinizde peri masalı gibi bir şeyler yaşıyorsunuz.

— Bugünkü masallar yarın haki-kat olur.

— Nasıl?

— Esasen tedbirler alınmıştır... Senin ismin artık Kudret Suha de-ğil... Bu eski adını unutacaksın... Sen Mısırlı Elstanbullı Suhi!... Şim-

zengin bir babamın evlâdısın... Şim-di Mısırdan ayrılarak, yerleşmek üze-re İstanbul gelmiş bulunuyorsun. Zira, sözde ecdadın İstanbullu imiş.

Türktüğü hatırlayarak, burasını can-nın çekmiş. Esasen Yunanistanda da, babandan kalma arazin var...

Bunlar yüz bin liralık emlak, toprak vesaire... Bütün bunları tekzip et-mek mümkün değildir; zira Burlett Templeton and Co müessesesi icabeden kredileri bize açıyor. Ciddin prens gibi yaşayacağız. Nitekim şimdi İstan-bula öyle debdebeli, tantanalı şe-kilde gelmiş bulunuyoruz. Yapacak pek çok işlerimiz var... Anlıyor mu-sun?

— Yavaş yavaş...

— Çok şükür, elhamdülillâh...

— Demek büyük bir dolandırıcılık şirketinin...

Babalık, gözlerini devirdi:

Dicle nehrinin suları alçalmağa başladı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

İzmir 7 (A. A.) — Mersin - İstanbul ve İstanbul - Mersin postalarını yapmakta olan Etrüsk ve Erzurum vapurlarının dün limanımıza gelmeleri lâzım geliyordu.

Akdenizde hüküm süren şiddetli fırtına yüzünden bunların oldukça teahhurla limanımıza gelecekleri anlaşılmıştır.

İzmir 7 (A. A.) — Dünkü müthiş yamur şehir için büyük bir helâket doğurabilecek safhalar gösterdikten sonra kesilmiştir. Cenup rüzgârı da durmuş ve hava soğumuştur. Yağmur esnasında bora halinde patlayan cenup fırtınası şehrin en sağlam binalarını adetâ sarsıyordu. Yağmurun doğurduğu seller bazı caddeleri ve çarşıları kaplamış, tramvayların seferlerini kesmiş, lâğım yollarını patlatmıştır. Bazı yerlerde yukarı mahallelerden selin getirdiği molozlar lâğımaları tamamen tıkağundan burarlarda sokaklarda biriken sel sularının irtifai 40 santimi bulmuştur.

İçinde insan bulunmayan bir ev yıkılmıştır. Bundan başka bazı evlerin duvar ve bacaları da yağmurun şiddetinden yıkılmıştır. Yalıboyunda da birçok evlerin alt katlarını su basmıştır.

Egede su baskını

İzmir (Akşam) — «Uzun kurağın yağışı pek olur.» diye bizde bir darı mesel vardır. Geçen kıştan sonra toprakları bile çatlatan bir kuraklık olmuştu. Şimdi de yer yer feyzanlar...

Su mühendislerinin tedkik ve mütalâalarına göre feyzanlar, on senede bir tekrerrür eder, mühim zararlar yapar. Beş yılda bir vukua gelen küçük mikyastaki feyzanlara seylâp demek icap eder. İzmir ve havallisine üç gün, üç gece yağın yağmurlar Ege bölgesinde yer yer tuğyanlara sebebiyet vermiş, hemen bütün ovalar, mezru sahalara su altında kalmıştır. Bazı köylerde sular, evlere de hücum etmiş ise de köylüler tetik davranarak hay-

vanlarla birlikte dağ köylerine iltica eyledikleri için kurban olmaktan kurtulmuşlardır.

Seylâptan bazı köylerde evler yıkılmışsa da nüfus ve hayvan zararı yoktur. Yalnız Ödemiş'te Kiraz nahiyesi'nin İpsara köyünde Ümmü evinin enkazı altında kalarak telef olmuştur. Manisa ve Menemen ovalarındaki köyler büyük tehlikeye maruz kalmış, İzmir'den acele yetiştirilen sandallarla imdadlarına gidilmiş, evlerinin kiremitlikleri üzerinde imdad bekleyen zavallılar kurtarılmıştır. Bakırçay Gediz ve Küçük Menderes nehirleriyle bunların tabileri küçük çayların suladıkları geniş sahalara üzerinde yaşayan kesif köylü kitlesi, mahsul itfaları mühim zararlara uğramıştır. Bunların kanunen vergi borçları ile Ziraat Bankası borcunun affı ve tecilli lâzım gelmektedir. İcap eden muamele yapılacaktır. Seylâp, bazı yerlerde mahsulü kalın mil tabakası ile örtmüş, bir çok yerlerde de bir metre derin su toplanmıştır. Bu mahsilden artık hayır beklenmemektedir.

Küçük Menderes havzasındaki ıslah ve kurutma kanalları olmasaydı Torbalı, Tire ve Bayındır kazalarının bir çok köylerinin yerinde şimdi tek ev bulmak mümkün olmayacaktı. Suları müstakim hat halinde denize dökken bu kanallar, bu havalideki köyleri mahvolmaktan, köylülerle hayvanlarını telef olmaktan kurtarmıştır.

Bandırma kazasının Elifli köyünde 400 dönüm tarla ve Buruncuk köyü altında 70 dönüm kadar bahçe tamamilen hasara uğramıştır. Köyün umumî halâsi ve yolu harap olmuştur. Bir çok ağaçlar seylâptan köklerinden çıkmış, sürüklenmiştir. Bergama köylerinden halâ haber yoktur. Marmarî sular çekilmekte olduğundan bundan sonra umumî hayat ve nakliyat tekrar intizamına girecek, bu köylerden de malûmat almak mümkün olacaktır. Mahsul zararı henüz tesbit edilememiştir.

Felâketzedeler muhtelif vilâyetlere yerleştiriliyor

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Bunların millî yardım komitesi tarafından ayrılmış komiteler elile istikbal, iskân ve işleri temin olunmuştur. 8/1/940 tarihinde gelmek üzere bulunan 250 felâketzedeye de intizar olunmaktadır.

Ankara 7 (A.A.) — Hareketiarz felâketi karşısında İstanbul'daki Amerikan hastanesi sertabibi doktor Şepert, hükûmetimize müracaat ederek mesai arkadaşlarıyla birlikte felâket sahalarında kendilerine vazife verilmesini rica etmiş ve bu rica büyük bir sempati ile karşılanmıştır.

Bu talep üzerine doktor Şeperte Kızılayın iki numaralı yardım hastanesi operatörlüğü tevdi edilmiş ve bugün yanında ikisi kadın olmak üzere üç asistanı olduğu halde Ankaradan Sivasa hareket etmiştir. Doktor Şepert ve arkadaşları istasyonda Kızılay umumî merkezi erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Kayseriye gönderilen felâketzedeler

Kayseri 7 (A.A.) — Felâket mıntakasından vilâyetimize mürettep 1000 nüfustan 132 si hususî bir trenle şehrimize gelmiş, bunlardan 65 i yaralı olduğundan hastanelere yatırılarak tedavilerine başlanmıştır. Diğer 67 felâketzedeye de evvelce ihzar edilen evlere yerleştirilmiş ve istirahatleri temin olunmuştur.

Ayrıca Ankara, İstanbul, Adana, Mersin vilâyetlerine gitmek üzere trenle gelen 650 felâketzedenin istasyonda işleri temin olunduğu gibi bunlar içinde icab edenlerinin müdavâtı da yapılmıştır.

Konya 7 (A.A.) — Dün Erzincan felâketzede mıntakasından buraya gelmiş olan misafirlerimiz yardım komitesi azaları ziyaret ederek ken-

dilerine sigaralar, portakallar ikram etmişlerdir. Misafirlerden otellere yerleştirilmiş olanların istirahatleri tamamen temin olunduğu gibi, kendilerine ihtiyaçları olan çamaşır, elbise verilmiş, ayrıca da nakdi yardımda bulunulmuştur.

Erbaada

Erbaa 7 — Burada 30 yataklı bir revir kurularak yaralıların tedavilerine başlandı gibi 29 ağır yaralı da Samsun hastanesine gönderilmiştir.

Baraka inşaatı devam ediyor. Yüz barakanın inşaatı ikmal dilmek üzeredir. Erbaa merkezinde halk tamamen cadrlara yerleştirilmiştir. Açıkta kimse kalmamışna büyük bir ehemmiyet verilmektedir. 53 köyde de işler teşkilâtlandırılmış ve aynı surette faaliyete geçilmiştir.

Şarkikarahisar yolu açıldı
Şarkikarahisar 7 (A.A.) — Giresundan yardım suretile Tam deresine kadar yetiştirilen erzakın Tam deren Alucra ve Şarkikarahisar kazalarına sureti nakli için Giresun vilâyeti icab eden tedbirleri almış ve bu maksadla Tam deren Şarkikarahisar yolunun daimî olarak açık bulundurulması temin edilmiştir. Bundan başka felâkete uğrıyan köyler halkının işlerini ve iskânlarını temin için köylere memurlar gönderilmiştir.

Göz Mühassısı
Dr. Şükrü Ertan
(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mühassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tramvay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

Venedik mülâkatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Macaristan karanlık kuvvetlere karşı mücadele edecek
Budapeşte 7 (A.A.) — Kont Clapo tarafından Venedikte Kont Csaky ile mülâkatını müteakib yapılan beyanat burada bütün mahfillerde büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Çünkü bu beyanat iki memleket arasındaki münasebatın samimiyetini ve görüş birliğini teyid etmektedir. Macaristanın şimdi medeniyeti tehdid eden karanlık kuvvetlere karşı Avrupa müdafaa etmek için her zamandan ziyade İtalya ile birlikte çalışacağı burada teyid edilmektedir.

Fransız gazetelerinin mütalâaları

Paris 7 — Gazeteler, Venedikte Macar ve İtalyan Hariciye nazırları arasında yapılan görüşmeden uzun uzadıya bahsediyorlar. Petit Parisien diyor ki: «Polonyanın Almanya ve Rusya arasında taksimi üzerine Macaristan Sovyet Rusya ile komşu olmuştur. Umumî harbi müteakib Bela Kun tarafından Macaristanda bir bolşevik idare kurulmuştur. Bu idarenin fecayitini bilen Macarlar bu komşuluktan memnun olmamışlardır.

Diğer taraftan İtalya, Rusyanın Macaristana veya Romanyaya doğru yayılmasını iyi bir gözle görmeyecektir. Bunun için İtalya, Macaristanla Romanya arasındaki ihtilâfları yatıştırmağa çalışıyor. Venedikte başlıca bunun görüldüğü anlaşılmaktadır. Macaristanla Romanyanın anlaşması kolay bir iş değildir. Fakat bolşevik tehlikesinin bu iki hükûmeti daha itilâfı yapması muhtemeldir.

Şimdilik düşünülen şey Rusya, Besarabyaya taarruz ederse Macaristanın işe karışmaması ve Romanyaya ayrıca müşkülât çıkarmamasıdır. İngiltere ve Fransa Romanyaya garanti vermişlerdir. İtalya da bolşevizmin Balkanlara yayılmasına mani olmak için uğraşırsa bu kıtada sulh devam eder.»

Batan vapurlar

Bir İngiliz vapuru, Fransız vapurunun çarpması neticesinde battı

Londra 7 (A.A.) — İngiliz bandıralı 3300 tonluk City of Marseille vapuru, İskoçyanın şark sahilleri açığında bir mayne çarparak fazla hasara uğramıştır. Bir Hintli tayfa ölmüştür, 13 Hintli gemici yaralanmıştır.

Cebelittarik 7 (A.A.) — Fransız bandıralı Chelle yolcu vapuru cuma gecesi 10 belittarik boğazında İngiliz bandıralı Kingston vapuruna çarpmıştır. İngiliz vapuru 17 kişiden mürekkep tayfası ile beraber batmıştır. Chelle yolcu vapuru hasara uğramıştır.

Oslo 7 (A.A.) — Hamburg - Amerika - Line kumpanyasının 5050 tonluk Frankwald vapuru, Bergen'in 70 kilometre kadar şimalinde kâin Steinsund civarında, dün, saat 16 raddelerinde batmıştır. 48 tayfa ve Norveçli iki kaptan bir Norveç gemisi tarafından kurtarılarak bugün Bergen'de karaya çıkarılmıştır.

İsveç vapurları

Stokholm 7 (A.A.) — İsveç bandıralı Senris vapurunun, Bothnie körfezinde bir Rus tahtelbahiri tarafından bombardıman edilmesi bütün İsveç matbuatı tarafından infiale karşılanmaktadır.

Bu sabahki gazeteler, bu küçük gemiye yüz mermi atıldığını ve İsveçli tayfaları, sırf mermilerin kötülüğü sayesinde hayatlarını kurtarmağa muvaffak olduklarını söylemektedir.

Köpenhag 7 (A.A.) — Konnung Orca isimli İsveç vapuru, Riga'dan Stokholm'a giderken, yolda bir Alman harb gemisi tarafından çevrilmiş ve Alman limanlarından birine götürülmüştür.

İsveç bir Maginot hattı yapıyor

Bundan başka bir milis teşkilâtı vücutte getirecek

Riga 7 (A.A.) — Baltık memleketleri matbuatı İskandinavya memleketlerinin vaziyetini dikkatle takip etmekte ve İsveçin şimal Maginot hattı ile İsveçte bir milis teşkilâtı vücutte getirilmesi keyfiyetine uzun makaleler tahsis etmektedirler.

General Maryoya tevdi edilen yeni vazifeler
Londra 8 — Romadan bildirildiğine göre, B. Mussolini, İtalyan ordusunun topçu, istihkâm ve motör vasaflarının idaresini general Maryoya tevdi etmiştir.

KÜÇÜK İLÂNLAR

KÜÇÜK İLÂNLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

ŞOSE, YOL, FABRİKALAR — İnşaatlarında punter idim. Çalıştığım inşaat şirketinin işlerinin bitmesi üzerine 5 çocuğuma işsiz kaldım. Memleketin her tarafına giderim, bonservisim vardır. Tahsilim Konya sultanisi 6 nci sınıfına kadardır. İş arıyorum. Adresim: Celâl Bora, Adliye köyü Sapanca.

HER HANGİ BİR MÜESSESEDE — Bir avukatın yanında kâtip olarak çalışmak istiyorum. Yaşım 18 dir. Daktilo yazırım, adliye işleri, dava açmak ve sair işler bilirim. Yazım iyidir. İstiyen (Beyoğlu Tarla-başı caddesi No. 77) İlyâ mektupla bildir-meleri.

KADIN TERZİSİ — İyi bir kadın terzisi bayan bir iş arıyor. Akşam'da (O. N.) rü-muzuna mektupla müracaatları. — 3

MEKTEP TALEBELERİ VELİLERİNE — Çocukların derslerini öğrenip sınıf geçmelerini temin için kibar bir alle nezdinde daimi İngilizce ve sair dersler vermek ve mürebbilik yapabilecek orta yaşlı bir muallime ihtiyacı olanlar Akşam'da A. Z. rü-muzuna mektupla müracaat.

BİR TÜRK ŞÖFOR İŞ ARIYOR — Orta mektebi mezunu Fransızca bilir, hususide çalışmak istiyor. Taşraya da gider. Akşam'da (Şöfor) rü-muzuna mektupla müracaat. — 1

KASA — Bir müessese veya ticarethanenin kasa işlerini idareye talibim, istenilen kefalet veya teminatı vermekle beraber bankaya da depozito olarak bin lira yatırım. Taliplerin Akşam'da «Kasa» rü-muzuna müracaatları. —

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SÜTNİNE ARANIYOR — İki aylık çocuğu olan genç ve sıhhatli bir sütnine araniyor. Şişli caddesi Çankaya apartman 1 numaraya müracaat — 2

ARAPÇA ÖĞRENMEK İSTİYORUM — Az zamanda iyi arapça bilen birisi tarafından pratik arapça konuşmak öğrenmek istiyorum, taliplerin adres ve şartlarını bildirir bir mektupla Akşamda Arapça hocası rü-muzuna müracaatlarını rica ederim. — 2

BİR KİŞİNİN — Ev işlerini yapmak üzere bir bayan araniyor. Tafsilâtı bir mektupla gazetemizde A. N. A. adresine yazılması. — 2

SÜTNİNE ARANIYOR — Vizeye gidebilecek sütnanelerin şartlarını Beyoğlu İstiklâl cad. 285 No. Kurtuluş ap. Talha adresine bildirmeleri. — 3

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Yalnız hususide kullanılmış Hudson marka kapalı bir otomobil satılıktır. Görmek üzere Cağaloğlu Trakya garajında. Telefon: 22655.

SATILIK OTOMOBİL — Fort markalı ve 33 model beş lastiği yeni parçaları yeni değişmiş boyası muntazam bir otomobil acele satılıktır. Görmek ve görüşmek isteyenler (60679) numaraya her zaman telefon edebilirler. — 2

HUSUSİ AZ ve TEMİZ KULLANILMIŞ — Bir otomobil alacağız satmak isteyenler 21242 ye saat 9 ilâ 17 arasında telefon a müracaat. — 1

MATBAA MAKİNESİ — Feniks satılık Galata Aslan matbaası Tünel arkası. — 1

SATILIK KAMYON — Opel marka mücedded 939 model. Hakiki 4 tonluk kamyon satılıktır. Görmek üzere Şişhane karakol Rus garajı 40 numaraya görüşmek üzere saat 14 de müracaat. — 5

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK MOBİLYALI APARTMAN ARANIYOR — Küçük, fakat güzel, konforlu möble bir apartman daire veya katı aranıyor. Her hangi bir semtte olabilir. Müracaat: Cevdet - Posta kutusu No. 3 İstanbul.

9000 LİRAYA SATILIK APART. — Kurtuluş Sinemköy tramvay istasyonunda üç katlı, her katta 4 oda banyo, mutbakh ve sair konforlu havi mükemmel apr. satılıktır. Sinemköy istasyonu Bakkal Tataroğluna müracaat.

KİRALIK AP. — Bomonti, Tokaloğlu sok. Şifa yurdu karşısı 32. Konforlu bir daire, havadar, açıklık 2 numaraya müracaat.

SATILIK ve KİRALIK APARTMAN — Maçka Tevkiye caddesi 29-31 numaralı 3 katlı 25 odalı gayet manzaralı müceddet apartman hem satılık ve hem kiralıkta taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 13

YAZIHANE HALİNDE — Sirkeci civarında Kahramanzade hanının üst katı kiralıktır. Kapıcıya ve Beyoğlu, Talimhane Taksim Apt. 3 No. ya müracaat. — 1

ACELE SATILIK HANE — Şehzadebaşı Veznecler Camialı mahallesine Kemeralı sokak 8 oda, altındaki dükkânı olan bahçeli ahşap 23 numaralı ev satılıktır. Tramvaya bir dakika mesafededir. Görmüşek için Fatih Sofular caddesi 155/1 numaraya müracaat. — 3

ACELE SATILIK — Beşiktaşda bin arşın bahçeli dokuz odalı ahşap bir konak, arsa fiatına veya mübadele suretile satılıktır. Tafsilât ve pazarlık için: Galata, Tünel, Gülhan No. 13. — 3

5 — MÜTEFERRİK

DANS DERSLERİ — Büyük rağbet bulan en son danslardan hakiki (Sünk) Fokstrot hususi ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12-13, 17-21 e kadar Büyük Parmaklı tramvay durağı 117 No. profesör Panosyan. — 3

FRANSIZCA DERS ALMAK İSTİYEN TALEBELER — Yeni metotla kısa bir zamanda, pek az ücret mukabilinde öğretir. Aynı zamanda Fransızca ve Türkçe ticarî muhabereyi ve seri daktilo bilir genç bir bayan içinde birkaç saat veya daimi bir iş aramaktadır. Akşamda S. N. rü-muzuna mektupla müracaat. — 1

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rü-muzuna mektupla müracaat. — 13

PİYANO DERSİ — Bir bayan tarafından yeni metotla en kısa bir zamanda öğretilmektedir. Adres Kadıköy Kuzukestane sokak No. 20. Bayan Leylâya. — 2

BİR BAYANDAN ALMANCA — Dersleri almak istiyorum. Şartların ve adresin (Akşam) da (K. S.) ye yazılması. —

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden R. S. K. — Ö. K. — Pol — Faniyon S. N. — Arabça hocası namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LÂBORATUARI
Umumi kan tahlillâtı, Frengi noktalı nazarıdan (Wasserman ve Kahn temüller) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlillâtı, Ultra mikroskopî, hususî aşular istihzârı, kanda üre, şeker, klorür, kolesterin mikdarlarının tayini. Divan-yolu No. 113. Tel: 20981

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

8 İkincikânundan 15 İkincikânuna kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rih-timler

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Cumhuriyet), perşembe 12 de (Tari), cumartesi 10 da (Erzurum) ve pazar 16 da (Aksu). Galata rih-timından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Antalya), cumartesi 18 de (Üğen). Sirkeci rih-timından.
İzmit hattına	— Salı perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rih-timından.
Mudanya hattına	— Pazartesi, salı ve pazar 9.50 de, çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Trak). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Galata rih-timından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 de (Marakaz). Galata rih-timından. Ayrıca çarşamba 20 de (Üğen), cumartesi 20 de (Antalya). Tophane rih-timından.
Karabiga hattına	— Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rih-timından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rih-timından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Kemâl), cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rih-timından.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Kadeş). Galata rih-timından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Dumlupınar), cuma 10 da (Etrüsk). Sirkeci rih-timından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rih-timi, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata rih-timi. Mmtaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî Merkezinden :

Cemiyetimiz harp, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastahiklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sınıfta çalışmak üzere İstanbul'da Aksarayda kâin

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi

dahilinde

Gönüllü Hastabakıcı

yetiştirmek için 15 kânunusani 940 tan itibaren ikinci kurs açılacaktır. Meccani olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

- 1 — 20 ilâ 45 yaş arasında bulunmak.
- 2 — En az ilköğretim tahsili görmüş olmak.
- 3 — Kaydolunmak ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidir.
- 4 — Birinci devre kurs için kaydedildiği halde ikinci kursa kalanların tekrar müracaatla kaydolunmaları.
- 5 — Şefik ruhlu, hayırperver hemşirelerimizin bu insanî işe hevesle koşacaklarına kanî.

Münakalât Vekâletinden:

- 1 — 17/1/940 çarşamba günü saat 15 de Münakalât Vekâletilevazım müdürlüğü ek-siltme komisyonunda ceman «19650» lira muhammen bedelli «186» parça muhtelif möbelenin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat «1473» lira «75» kuruştur. Eksiltme evrakı ve teferrüatı le-vazım müdürlüğünden parasız verilir.
- 3 — İstekillerin kanuna göre vesak ve teklif mektuplarının en geç 17/1/940 çarşamba günü saat «14» e kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

İngilizce müter-cimi alınacak

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Messesinden:

İhtisas mevkii olup münhal bulunan 170-210 lira aylık ücretli mü-tercimliklere müsabaka imtihanı ile beş kişi alınacaktır. İmtihan, Ankarada Sümer Bank Umumi müdürlüğü, İstanbulda Sümer Bank Şubesi ve İzmirde Yerli Mallar Pazarı şubesinde

20 / 1 / 940 Tarihinde yapılacaktır

Taliblerin Ankarada Sümer Bank Umumi Müdürlüğü Personel Ser-visi ve Sümer Bank İstanbul şubesinde tedarik edecekleri iş taleb-namelerine aşağıda yazılı vesakli bağlanarak en geç 16/1/940 tarihine kadar Karabükteki Müessese Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

- 1 — Tahsil vesikalarının asıl veya suretleri.
- 2 — Hizmet vesikalarının asıl veya suretleri.
- 3 — Sıhhat raporu
- 4 — Nüfus ve Askerlik vesikası.
- 5 — Hüsnühal vesikası.

İst. Lv. Âmirliğinden:

2 No. lu Dikimevi terzi ve çadır kısımlarına gece ekibi için işçi alınacaktır. Bu ekip 15 günde bir gündüz ekibi tebdilen çalışacaktır. İstekillerin aşağıda yazılı vesakli Tophanede 2 No. lu Dikimevi Müdürlüğüne müracaatları:

- 1 — İstida
- 2 — Polçe musaddak hüsnühal varakası.
- 3 — Tifo ağı kâğıdı.

«1074» «119»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlânları

- 1 — Nefsi Kadıköy İskelesi dahilindeki büfe 16 K. sani 1940 tarihinden itibaren 31 Mayıs 1940 geyesine kadar açık eksiltme suretine kiraya verilecektir.
- 2 — Dört buçuk aylık muhammen kira bedeli 634,50 lira olup muvakkat teminatı 47,58 liradır.
- 3 — Eksiltme 15/K.Sani/1940 tarihine müsadir pazartesi günü saat 10,30 da Umum Müdürlük alım satım komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — İstekillerin şartları öğrenmek için hergün malzeme müdürlüğüne eksiltme için yazılı gün ve saatte komisyona gelmeleri.

(10889)

D. D. Yolları Sivas cer ateryesinde çalıştırılmak üzere tecrübeli elektrikçi ustalarına ihtiyac vardır.

Yüksek tevettür şebekesinde, motor montaj ve tamiratında, mütemadi ve mütena-vip motor sargılarında çalışmış işçilerden talip olanların 10 gün zarfında H. Paşa ga-rında birinci işletme müdürlüğüne müracaatları.

«50»

Aşağıda mevkii, nevi, senelik muhammen kira bedeli, muvakkat teminatı yazılı gayri menkuller ayrı ayrı ve üçer sene müddetle açık arttırma usulile kiraya verilecektir. Mü-sayed 22/1/940 pazartesi günü saat 11 de Sirkeci 9. İşletme binasında A. E. komis-yonu tarafından yapılacaktır. İstekillerin aynı gün ve saatte komisyona gelmeleri lâ-zımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir.

Mevkii	Nevi	Senelik kira	Teminat
Sirkeci İstasyon	İki adet küçük satış barakası	401 lira	90,23 L.
Yedigöy	No. 2 satış barakası	101 »	22,73 L.
Bakırköy	Satış barakası	240 »	54,00 L.

«136»

PROTEJİN

Gençleri

FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞU

Afetinden Koruyan yegâne ilaçtır.

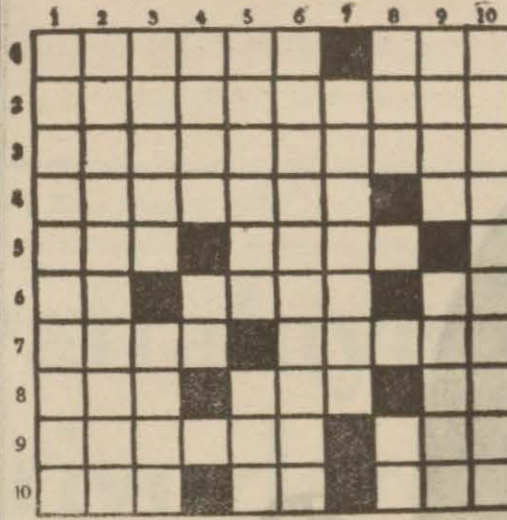
Bir Elektrikçi isteniyor

Maarif matbaası müdürlüğünden:

Matbaamız için daimi olarak bir elekt rikçiye ihtiyaç vardır. Elektrik tesisatı ve motor işlerinden snlar elinde teknik selâhiyet vesikası bulunan istekillerin bonservis-le birlikte Müdürlüğümüze müracaatları.

(97)

BULMACAMIZ

Soldan sağa:
1 — Ağırık - Uzaklaş.
2 — Dünyanın yedi acıbesi.
3 — Kahvehane işletme sanatı.
4 — Büyük kız kardeşler - Kadının başı.
5 — Sonuna «M» gelirse alçak olur - Va-rıdat.
6 — Başına «Z» gelirse aksi olur - Bir edat - Su.
7 — Kazanma - Sirke veya salamura içinde bulunur.
8 — Cezire - Onun yarısı - Almakten emir.
9 — Ters meşhur garp musikînasıların-dan biridir - Köyün büyüğü.
10 — Birdenbire - Sıfat edatı - Bıçak mahfazası.

Yukarıdan aşağı:
1 — Siyah sakallı.
2 — Daveti kabul edip giden.
3 — Ters katma demektir - İkinci.
4 — Sancak - Urgan.
5 — Kabililik - Kovan mahsulü.
6 — Ticarethane.
7 — Bir Ermeni kadın ismi.
8 — Yaklaş - Beyaz.
9 — Horozun başında bulunur - Yukarı değil.
10 — Derman bulan.

Soldan sağa:
1 — Kütüphane, 2 — Azar, Atina, 3 — Rüzgâr, Gel, 4 — Ahüstünde, 5 — Gü, Ra, 6 — Öyle, Kres, 7 — Zoolojî, La, 8 — İrki-lenler, 9 — Matbaacı, 10 — Esami, Ptal.

Yukarıdan aşağı:
1 — Karagözüle, 2 — Üzülyör, 3 — Ta-zı, Lokma, 4 — Ürgü, Eliam, 5 — Asr, Oltı, 6 — Harta, Jeb, 7 — At, Kinap, 8 — Nigler, Lat, 9 — Ened, Eleca, 10 — Ale, Sarıl.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttdir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderir-seniz fiat üzerinden size yüzde 20 is-konto yapılacaktır.

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata)

Deposu: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Büyük fırsatlar:

Satılık Arsa

Şehzadebaşı Atatürk Bulvarı. metresi 6 liraya, elli metrelik cadde, köşebaşı şehrin her tarafına yakın, sinema, ga-raj, fabrika, dükkân, apartuman yap-mağa müsaid bin metre murabba çok kelepçir.

Kiralık Apartman

Çamlıca ile karşı karşıya Adalara, Boğaza insanî meftun eden bir manza-raya malik, telefonlu ve konforlu altı oda 80 liraya konturat edilmiş aparti-man 40 liraya devren kiralıktır.

Satılık Ardiye

Bahçekapı, Arpacılar camii altında iki büyük mağaza bedava satılıktır.

Satılık Değirmen

Un. hububat mükemmel ve nefis surette öğütür portatif ve çok ucuz, bilhassa çiftliklere yarar.

HASAN DEPOSUNA MÜRACAAT

Telefon: 20711

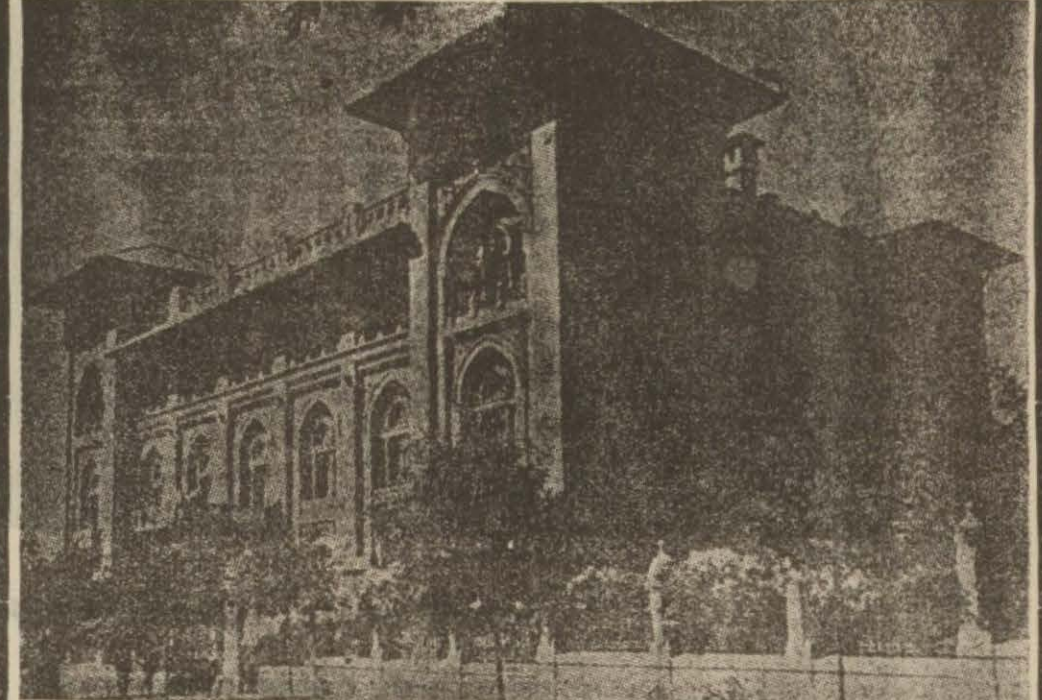
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,000 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muh. Bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltme Şekli Saati
28 m.m. İpek taklidi üç bobin	200 adet	— —	— —	Pazarlık 14
22 m.m. mantar taklidi üç bobin	200 »	— —	— —	» »
20.5 m.m. beyaz siğara kâğıdı	5000 »	— —	— —	» »
66x78 hususi siğara kâğıdı	30 top	— —	— —	» 15
660x70035 tefrikli siğara kâğıdı	10500 »	— —	— —	» »
Muhtelif evsafta yassı ve yu-variak kayış.	3550 metre	2691.83	201.88	» 16

I — Şartname, nümune ve kayış müfredat listesi mucibince cins ve mikdarı yukarı-da yazılı 3 kalem eşya pazarlık usulile satın alınacaktır.

II — Kayış muhammen bedelli, muvakkat teminatı, pazarlık saatleri hıızalarında gösterilmiştir.

III — Pazarlık 17/1/940 çarşamba günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde-ki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İstekillerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme parala-rile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur.

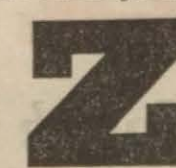
(10768)

BATERİ İLE RADYOLARINI İSTİMAL

EDENLERİN NAZARI DİKKATİNE:

Markalı yassı pilleri radyolar için en mükemmel pillerdir.

Dünyanın en dayanıklı pilleridir. Pilleri Avrupada çok rağbet görmektedir. Pilleri her çeşit fenerlere uyar. Pilleri her keseye elverişlidir. Pillerini her yerde arayınız.

Toptan satış yeri: Tahtakale No. 51

10 Odalı bir daire aranıyor

Bankalar caddesinde veya civarında bir katta 10 odalık bir Daire aran-maktadır. Alâkadarların Posta kutusu Galata 1008 numaraya yazı ile ve acele müracaatları.

Türk Hava Kurumu Geyve Şubesinde:

Kurban bayramında şubemiz mintakasından toplanacak koyun, keçi ve sığır deri-lelerle barsakları açık arttırmaya konmuştur. 18 Kânunusani 940 perşembe günü saat (14) de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şubeye müracaatları.

(38)

İstanbul Mintaka Liman Reisliğinden:

Silivri limanının taranarak temizletilmesi ve eskiden mevcut döküntünün imâl ve islahı ile mendirek inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konduğu halde talip zuhur et-medüğinden keyfiyet aynı şart dairesinde pazarlıkla ihale edilecektir.

Eksiltme günü 29/1/940 pazartesi saat 16,30 dadır.

Tahmin bdeli 9997 lira 25 kuruştur.

İstekillerin teminat makbuz veya banka mektupları ile ve diğer mall ve ticarî vesakli mütebereleri ve Münakalât Vekâletinden alacakları ehliyetnameleri birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte Galatada rıhtım üzerinde İstanbul mintaka liman reisliğinde mü-teşekkil komisyondan ve şartnameyi görmek ve almak isteyenlerin idare şubesine mü-racaatları ilân olunur.

«10869»

Hüsnü hattın : 10 numara aldım

— Sen de benim gibi yap. Bu nevi vazifeleri iyi yapmak için **TUNGSRAM KRIPTON** ampullarının bembeyaz ve parlak ışığına ihtiyacın var.

TUNGSRAM KRIPTON

En az pıncaya
En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA - İZMİR

MİLLÎ PIYANGO 11.1.940

Üçüncü keşidesinde

EN BÜYÜK İKRAMIYE 150,000 LİRADIR

DEVA KAŞELERİ BAŞ, DIŞ

Nezle, Grip, Romatizma, Soğuk algınlığını, Sinir ağrı ve sızılarını

Derhal keser. İlacın da günde 3 kaşe alınır.

Şeri evkati en doğru gösteren, hırcı ve rumi kısımlarile, hava değişmelerini, güzel fıkraları, bayram, yıldönümü gibi mühim günleri ve her sayfanın arkasında yeni bir yemek tarifini ihtiva eden:

Resimli Ayın 1940 Duvar Takvimleri

Bilmek üzeredir. Derhal sipariş ediniz:

Büyük Boylar (Tablosu ve pulile) Toptan 15 Kr.

Orta " (" " ") 12,5 "

Küçük " (" " ") 10 "

Adres: Resimli Ay Matbaası T. L. Şirketi — İstanbul

Kiralık sinema ve bar

Eski Majik ve Maksim Bar

Taksim meydanında Taksim Sineması (Eski Majik) ve Maksim Bar ve Salonu kiralıktır. Sinema salonu ile Bar ve salonu ayrı ayrıda kiraya verilebilecektir. Taksimlerin İstanbulda Tütün Gümrüğünde Yağcılar sokağında No. 23 de Bay Refik Sabriye (22319) ve Yahut (44425) Telefon numarasına derhal müracaat ile şerhli

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam»'ın **KÜÇÜK İLANLARI**ndan istifade ediniz

VAKIT, NAKİTTİRİ..

5 porstyonluk bir komprime ile (su ve atesten gayri hariçten hiç bir madde ilave etmeyi düşünmeksiz) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlanabilirsiniz.

Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbalık sebze komprimelemizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahit olacaksınız.

ÇAPAMARKA

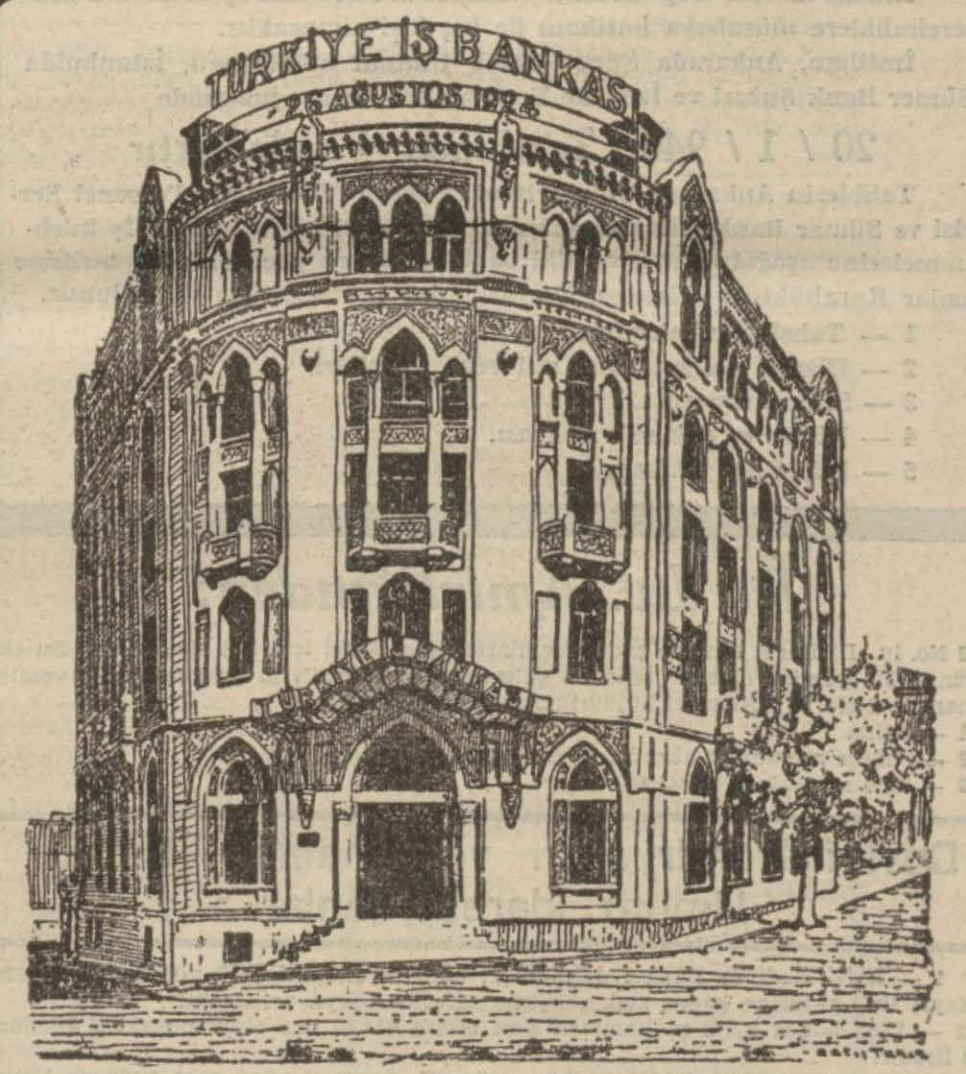
Mercimek, bezelya, nohud vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelemizin kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Alleler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş: ÇAPA MARKA

Tarihî tesisi 1915

T.İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil bulunacaktır.

1940 İKRAMIYELERİ				
1 Adet	2000 liralık	=	2000.	— Lira
3	" 1000	"	= 3000.	— "
6	" 500	"	= 3000.	— "
12	" 250	"	= 3000.	— "
40	" 100	"	= 4000.	— "
75	" 50	"	= 3750.	— "
210	" 25	"	= 5250.	— "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talitinizi de denemiş olursunuz.